

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VII — Nr. 3

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 11 ianuarie 1995

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
REPUBLICĂRI			
Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată.....	1—6	scutite de taxa pe valoarea adăugată și a celor supuse taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9% pe poziții tarifare corespunzătoare Tarifului vamal de import al României.....	14—15
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
973/1994. — Hotărâre cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată	6—14	1.666/1994. — Ordin al ministrului de stat, ministrul finanțelor, pentru aprobarea Normelor metodologice privind corectarea prețurilor de cumpărare a unor mărfuri existente în stoc la 31 decembrie 1994, al căror regim privind taxa pe valoarea adăugată a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 33/1994.....	15—16
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ORGANELOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
1.665/1994. — Ordin al ministrului de stat, ministrul finanțelor, privind aprobarea Listei produselor provenite din import			

REPUBLICĂRI

ORDONANȚA GUVERNULUI Nr. 3/1992*) privind taxa pe valoarea adăugată

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Taxa pe valoarea adăugată este un impozit indirect, care se stabilește asupra operațiunilor privind transferul proprietății bunurilor, precum și asupra celor privind prestările de servicii.

Valoarea adăugată, în sensul prezentei ordonanțe, este echivalentă cu diferența dintre vânzările și cumpărările în cadrul aceluiași stadiu al circuitului economic.

Taxa se aplică asupra tranzacțiilor fiecărui stadiu al circuitului economic și reprezintă un venit al bugetului de stat.

CAPITOLUL II

Sfera de aplicare

Subcapitolul I

Operațiuni impozabile

Art. 2. — În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se cuprind operațiunile cu plată, precum și cele asimilate acestora, potrivit prezentei ordonanțe, efectuate de o manieră independentă de către persoane fizice sau juridice, privind:

a) livrări de bunuri mobile și prestări de servicii efectuate în cadrul exercitării activității profesionale;

b) transferul proprietății bunurilor imobiliare între agenții economici, precum și între aceștia și instituții publice sau persoane fizice;

c) importul de bunuri și servicii.

Sunt asimilate cu livrările de bunuri și prestările de servicii, în sensul prezentei ordonanțe, și următoarele operațiuni:

2.1. vânzarea cu plata în rate sau închirierea unor bunuri pe baza unui contract, cu clauza trecerii proprietății asupra bunurilor respective cupă plata ultimei rate sau la o anumită dată;

2.2. preluarea de către agentul economic a unor bunuri în vederea folosirii, sub orice formă, în scop personal sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit. Același regim se aplică și prestărilor de servicii.

Se exceptează de la prevederile de mai sus bunurile și serviciile acordate în mod gratuit în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege.

Operațiunile privind schimbul de bunuri au efectul a două livrări separate. În cazul transferului creptului de proprietate asupra unui bun de către două sau mai multe persoane, prin intermediul mai multor tranzacții, fiecare operațiune se consideră o livrare separată, fiind impozitată distinct, chiar dacă bunul respectiv este transferat direct spre beneficiarul final.

*) Republicată în temeiul art. II din Ordonanța Guvernului nr. 33 din 5 august 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 16 august 1994, aprobată și modificată prin Legea nr. 123 din 9 decembrie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 14 decembrie 1994, cu actualizarea și numerotarea corespunzătoare a textului.

Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 17 august 1992, aprobată și modificată prin Legea nr. 130 din 29 decembrie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 30 decembrie 1992, și a mai fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 31 august 1993, și prin Ordonanța Guvernului nr. 6/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 19 din 25 ianuarie 1994.

Art. 3. — Nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de:

- a) asociațiile fără scop lucrativ, pentru activitățile având caracter social-filantropic;
- b) organizațiile care desfășoară activități de natură religioasă, politică sau civică;
- c) organizațiile sindicale, pentru activitățile legate direct de apărarea colectivă a intereselor materiale și morale ale membrilor lor;
- d) instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului, culturale și sportive.

Persoanele juridice de mai sus sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, pentru operațiunile efectuate în mod sistematic, direct sau prin unități subordonate, pentru obținerea de profit.

Subcapitolul II Teritorialitatea

Art. 4. — Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile referitoare la transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor situate pe teritoriul României.

Bunurile provenite din import sunt impozabile în România la intrarea acestora în țară și la înregistrarea declarației vamale.

Prestările de servicii sunt impozabile atunci când sunt utilizate în România, indiferent de locul unde este situat sediul sau domiciliul prestatorului.

Subcapitolul III Reguli de impozitare

Art. 5. — Operațiunile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se împart, din punct de vedere al regulilor de impozitare, după cum urmează:

a) operațiuni impozabile obligatoriu, la care se aplică cota stabilită prin prezenta ordonanță. Pentru aceste operațiuni, taxa se calculează asupra sumelor obținute din vânzări de bunuri sau prestări de servicii, la fiecare stadiu al circuitului economic, până la consumatorul final inclusiv.

Din taxa facturată corespunzător sumelor reprezentând contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate se scade taxa aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile;

b) operațiuni la care se aplică cota zero. La aceste operațiuni, furnizorii sau prestatorii de servicii au dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării operațiunilor impozabile;

c) operațiuni scutite de plata taxei pe valoarea adăugată.

Aceste operațiuni sunt reglementate prin lege și nu se admite extinderea lor prin analogie, iar furnizorii sau prestatorii de servicii nu au dreptul la deducerea taxei aferente intrărilor destinate realizării produselor sau serviciilor scutite de taxă, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Livrările de utilaje și echipamente, precum și prestările de servicii, legate nemijlocit de activitățile din domeniul explorării și exploatarei zăcămintelor de petrol și gaze, realizate de investitori străini în baza Legii nr. 66/1992, se vor efectua cu scutire de taxa pe valoarea adăugată, iar furnizorii și prestatorii vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă cumpărărilor de bunuri și servicii destinate activităților de mai sus.

Subcapitolul IV Operațiuni scutite

Art. 6. — Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată următoarele operațiuni:

A. Livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate în țară de:

a) unitățile sanitare și de asistență socială: spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, aziluri, case de copii și altele autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială;

b) unitățile de știință și învățământ, de cultură și sport, în cadrul învățământului general, liceal, superior; școlile profesionale, complementare, de meserii sau postliceale; școlile de maștri; centrele de perfecționare a pregătirii profesionale; învățământul postuniversitar, precum și de persoanele fizice care dau lecții particulare legate de aceste forme de învățământ; grădinițele, taberele de copii și tineret, precum și unitățile de învățământ cu scop social.

Sunt scutite, de asemenea, unitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică pentru programele naționale de cercetare-dezvoltare, inclusiv cercetarea fundamentală, din domeniul tehnic, de prospecțiuni și lucrări geologice de cercetare pentru descoperiri de zăcăminte noi, finanțate din fonduri publice;

c) persoanele fizice care prestează muncă la domiciliu, ale căror venituri sunt asimilate salariilor;

d) liber-profesioniștii autorizați care își desfășoară activitatea individual;

e) gospodăriile agricole individuale și asociațiile de tip privat ale acestora;

f) organizațiile de nevăzători, asociațiile persoanelor handicapate și unitățile economice în care își desfășoară activitatea, potrivit legii, membrii acestora;

g) cantinele organizate pe lângă unitățile de învățământ, agenții economici și sociali, instituțiile publice, pentru vânzările de preparate culinare proprii către personalul care își desfășoară activitatea în unitățile respective, cu excepția celor care funcționează cu regim de alimentație publică;

h) instituțiile bancare, financiare, de asigurări și reasigurări, Regia Autonomă „Loteria Națională”, Regia Autonomă „Monetăria Statului”, pentru producerea de medalii, insigne și monede;

i) sunt, de asemenea, scutite:

i) 1. lucrările de construcții, amenajări, reparații și întreținere executate pentru cimitire, monumente comemorative ale combatanților, eroilor, victimelor de război și ale Revoluției din decembrie 1989, inclusiv livrarea unor obiecte de uz funerar;

i) 2. încasările din taxele de intrare la castele, muzee, târguri și expoziții, grădini zoologice și botanice, biblioteci;

i) 3. activitățile de tipărire și vânzare a timbrelor, la valoarea declarată;

i) 4. vânzările de opere de artă originale, efectuate de autori;

i) 5. operațiunile care intră în sfera de aplicare a impozitului pe spectacole, a impozitului pe vânzarea de active, așa cum acestea sunt definite prin lege, a impozitului pe veniturile din activitatea de taximetrie și a taxelor pentru acordarea licențelor în vederea practicării jocurilor de noroc;

i) 6. editarea, tipărirea și vânzarea de ziare, cu exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă hârtiei de ziar, cumpărată din țară și din import, exclusiv activitățile cu caracter de reclamă și publicitate; editarea, tipărirea și vânzarea de cărți și reviste, exclusiv activitățile cu caracter de reclamă și publicitate; realizarea și difuzarea programelor de radio și televiziune, cu excepția celor cu caracter de reclamă și publicitate;

i) 7. arendările de pământ și închirierile de clădiri și utilaje de întreținere agricolă;

i) 8. operațiunile de vânzare a deșeurilor din industrie și a materialelor recuperate, precum și cele de intermediere, de comision sau de altă natură legate de acestea;

i) 9. vânzările de terenuri, cu excepția celor destinate construcțiilor, a terenurilor din intravilan, inclusiv cele aferente localităților urbane și rurale pe care sunt amplasate construcțiile sau alte amenajări ale localităților;

i) 10. aportul de bunuri și servicii la capitalul social al societăților comerciale;

i) 11. produsele și serviciile importante pentru consumul populației, prevăzute în anexă.

Agenții economici care produc și comercializează pâine vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor aprovizionate, destinate acestui produs;

i) 12. activitățile agenților economici, precum și ale unităților economice din cadrul altor persoane juridice care realizează un venit total din activitatea de bază și din alte activități, declarat la organul fiscal competent, de până la 10 milioane lei anual.

În situația realizării unui venit superior plafonului de mai sus, agenții economici devin plătitori de taxă pe valoarea adăugată începând cu data de 1 a lunii a doua celei în care plafonul a fost depășit. În acest caz, agenților economici la revin toate obligațiile prevăzute la art. 25 din prezenta ordonanță.

După înscrierea ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, agenții economici nu mai beneficiază de scutire, chiar dacă ulterior realizează un venit total inferior plafonului de 10 milioane lei anual.

B. Operațiuni de import:

a) bunurile din import care, prin lege sau prin hotărâri ale Guvernului, sunt scutite de taxe vamale;

b) mașinile, utilajele, instalațiile, echipamentele și mijloacele de transport din import necesare investițiilor, constituite ca aport în natură sau achiziționate din aportul în numerar al investitorilor străini la capitalul social ori la majorarea acestuia;

c) mărfurile importate și comercializate în regim de duty-free, precum și prin magazinele pentru servirea în exclusivitate a reprezentanților diplomatice și a personalului acestora;

d) bunurile introduse în țară fără plata taxelor vamale, potrivit regimului vamal aplicabil persoanelor fizice;

e) bunurile și serviciile din import provenite sau finanțate direct din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

f) importul de aur al Băncii Naționale a României;

g) reparațiile și transformările la nave și aeronave românești în străinătate;

h) aeronavele civile și produsele prevăzute în nomenclatorul la Tariful vamal de import al României, provenite din țările semnatare ale Acordului privind comerțul cu aeronave civile;

i) bunurile din import similare bunurilor din țară scutite de taxa pe valoarea adăugată conform art. 6 lit. A.i)6 și i)11.

Subcapitolul V

Operațiuni impozabile prin opțiune

Art. 7. — Agenții economici, precum și unitățile economice din cadrul altor persoane juridice care efectuează operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată pot opta pentru plata acestei taxe, pentru întreaga activitate sau numai pentru o parte a acesteia. Aprobarea se dă de către Ministerul Finanțelor prin organele sale fiscale și se referă la ansamblul normelor privind taxa pe valoarea adăugată, iar aplicarea se face începând cu luna următoare datei aprobării.

Subcapitolul VI

Plătitorii taxei pe valoarea adăugată

Art. 8. — Taxa pe valoarea adăugată se plătește de către persoanele fizice sau juridice care efectuează, de o manieră independentă, în mod obișnuit sau ocazional, una sau mai multe operațiuni impozabile prevăzute de prezenta ordonanță.

Pentru bunurile din import, taxa pe valoarea adăugată se plătește de persoanele fizice sau juridice importatoare, direct sau prin intermediari.

Pentru bunurile din import închiriate, precum și pentru operațiunile de publicitate, consulting, studii și cercetare, cesiuni sau concesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț sau alte drepturi similare, efectuate de un prestator cu sediul sau domiciliul în străinătate și folosite de beneficiari cu sediul sau domiciliul în România, taxa se plătește de către beneficiari.

Art. 9. — Agentul economic care înscrie taxa pe valoarea adăugată pe o factură sau pe un document legal aprobat este obligat să achite suma respectivă la bugetul de stat, chiar dacă operațiunea în cauză nu este impozabilă potrivit prezentei ordonanțe.

CAPITOLUL III

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

Art. 10. — Obligația plății taxei pe valoarea adăugată ia naștere la data efectuării livrării de bunuri mobile, transferului proprietății bunurilor imobiliare și prestării serviciilor.

În cazul livrării parțiale sau executării parțiale de servicii, obligația de plată se determină corespunzător valorii bunurilor livrate sau a serviciilor prestate.

Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii cu plata în rate, precum și pentru cele care dau naștere la decontări sau încasări succesive, faptul generator intervine la expirarea perioadei pentru care se face decontarea sau, după caz, la data prevăzută pentru plata ratelor.

Art. 11. — Pentru operațiunile prevăzute mai jos, obligația plății taxei pe valoarea adăugată ia naștere la:

a) data înregistrării declarației vamale, în cazul importurilor de bunuri, sau la data recepției de către beneficiari, pentru serviciile din import;

b) data vânzării bunurilor către beneficiari în cazul operațiunilor efectuate prin intermediari sau consignație;

c) data emiterii documentelor în care se consemnează preluarea unor bunuri achiziționate sau fabricate de agentul economic, în vederea folosirii, sub orice formă, sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit;

d) data documentelor prin care se confirmă prestarea de către agenții economici a unor servicii, cu titlu gratuit, pentru alte persoane fizice sau juridice;

e) data colectării monedelor din mașină pentru mărfurile vândute prin mașini automate.

Art. 12. — Exigibilitatea este dreptul organului fiscal de a pretinde plătorului, la o anumită dată, plata taxei datorate bugetului de stat.

Taxa pe valoarea adăugată este exigibilă pentru livrările de bunuri mobile, transferul proprietății bunurilor imobiliare, prestările de servicii și pentru operațiunile specificate la art. 11 din prezenta ordonanță, la realizarea faptului generator.

Prin derogare, atunci când emiterea facturii sau a unui document legal aprobat are loc înaintea momentului în care bunurile au fost livrate, expediate sau puse la dispoziția cumpărătorului, taxa este exigibilă la data emiterii documentelor respective.

Pentru prestările de servicii, inclusiv lucrările imobiliare, la care se încasează avansuri sau se fac decontări succesive cu autorizarea organului fiscal competent, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului clientului pe bază de factură sau alt document înlocuitor.

Antreprenorii de lucrări imobiliare pot, în condițiile și pentru lucrările stabilite prin hotărâre a Guvernului, să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrărilor.

CAPITOLUL IV

Baza de impozitare

Art. 13. — Baza de impozitare reprezintă contravaloarea bunurilor livrate sau serviciilor prestate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

Baza de impozitare este determinată de:

a) prețurile negociate între vânzător și cumpărător, precum și alte cheltuieli datorate de cumpărător pentru livrările de bunuri și care nu au fost cuprinse în preț. Aceste prețuri cuprind și accizele stabilite potrivit normelor legale;

b) tarifele negociate pentru prestările de servicii;

c) suma rezultată din aplicarea cotei de comision sau suma convenită între parteneri, pentru operațiunile de intermediere;

d) prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile bunurilor executate de agenții economici pentru folosința proprie ori predate sub diferite forme angajaților sau altor persoane;

e) valoarea în vamă, determinată potrivit legii, la care se adaugă taxa vamală, alte taxe și accizele datorate pentru bunurile și serviciile din import;

f) prețurile de piață sau, în lipsa acestora, costurile aferente serviciilor prestate pentru folosința proprie de un agent economic sau cu titlu gratuit pentru alte persoane fizice sau juridice;

g) prețurile vânzărilor efectuate din depozitele vămii sau stabilite prin licitație.

Art. 14. — Nu se cuprind în baza de impozitare următoarele:

a) remizele și alte reduceri de preț acordate de către furnizor direct clientului;

b) sumele primite cu titlu de penalitate pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale;

c) dobânzile percepute pentru plățile cu întârziere.

Art. 15. — În cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, prețurile sau alte elemente cuprinse în facturi sau în documente similare, suma impozabilă va fi redusă corespunzător. În același mod se procedează și în situația în care cumpărătorii returnează ambalajele în care s-a expediat marfa.

CAPITOLUL V

Cotele de impozitare

Art. 16. — Taxa pe valoarea adăugată se calculează prin aplicarea cotei stabilite de prezenta ordonanță asupra bazei de impozitare determinate în condițiile art. 13.

Art. 17. — În România se aplică următoarele cote:

A. Cota de 18% pentru operațiunile privind livrările de bunuri, transferurile imobiliare și prestările de servicii, din țară și din import, cu excepția celor prevăzute la lit. B și C.

B. Cota redusă de 9% pentru:

1. carne de animale și păsări domestice, inclusiv organe și măruntaie, vândute în stare proaspătă, ca produse și conserve;

2. pește și produse din pește, inclusiv semiconserve și conserve, exclusiv icre;

3. lapte, lapte praf și produse lactate;

4. uleiuri și grăsimi comestibile;

5. medicamente de uz uman și veterinar, substanțe farmaceutice, plante medicinale, aparatură de tehnică medicală și alte bunuri destinate exclusiv utilizării în scopuri medicale, chirurgicale, dentare sau veterinare.

Aplicarea cotei reduse se va face începând cu data de 1 ianuarie 1995, dată de la care se va modifica corespunzător Lista produselor și serviciilor scutite de plata taxei pe valoarea adăugată, conform anexei.

C. Cota zero pentru:

a) exportul de bunuri și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, efectuate de agenții economici cu sediul în România;

b) prestările de servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România, contractate cu beneficiari din străinătate;

c) transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat de agenții economici autorizați cu sediul în România;

d) bunurile și serviciile în favoarea directă a misiunilor diplomatice, a oficiilor consulare și a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale acreditate în România, precum și a personalului acestora, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor pe bază de reciprocitate;

e) bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

f) bunurile și serviciile destinate realizării unor obiective pe teritoriul României cu finanțare directă asigurată din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor.

CAPITOLUL VI

Regimul deducerilor

Art. 18. — Plătitorii de taxă pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării de:

a) operațiuni supuse taxei pe valoarea adăugată conform art. 17 din prezenta ordonanță;

b) bunuri și servicii scutite de taxa pentru care, prin lege, se prevede în mod expres exercitarea dreptului de deducere;

c) acțiuni de sponsorizare, reclamă și publicitate, precum și pentru alte acțiuni prevăzute în legi, cu respectarea plafoanelor și destinațiilor prevăzute în acestea.

Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se stabilește ca diferență între valoarea taxei facturate pentru bunurile livrate și serviciile prestate și a taxei aferente intrărilor, dedusă potrivit prevederilor de mai sus.

Diferența de taxă în plus sau în minus se regularizează, în condițiile prezentei ordonanțe, pe bază de deconturi ale plătitorilor.

Art. 19. — Pentru efectuarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, agenții economici sunt obligați:

a) să justifice, prin documente legal întocmite, cuantumul taxei;

b) să justifice că bunurile în cauză sunt destinate pentru nevoile firmei și sunt proprietatea acesteia.

Dreptul de deducere privește numai taxa ce este înscrisă într-o factură sau în alt document legal care se referă la bunuri sau servicii destinate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță.

Art. 20. — Agenții economici care folosesc, pentru nevoile firmei, bunuri și servicii achiziționate, au dreptul să deducă integral taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, numai dacă sunt destinate realizării operațiunilor prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță.

În situația în care realizează atât operațiuni prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță, cât și alte operațiuni scutite de plata taxei pe valoarea adăugată, dreptul de deducere se determină în raport cu participarea bunurilor sau serviciilor respective la realizarea operațiunilor prevăzute la art. 18 din prezenta ordonanță.

Art. 21. — Dreptul de deducere se exercită pe două căi:

a) prin reținerea din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată, pentru livrările de bunuri sau serviciile prestate, a taxei aferente intrărilor;

b) prin rambursarea de către organul fiscal a sumei reprezentând diferența dintre taxa aferentă intrărilor și taxa facturată de agentul economic pentru livrările de bunuri sau serviciile prestate.

Art. 22. — Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, deducerea prevăzută la art. 21 lit. a) se face lunar.

Art. 23. — Rambursarea diferenței de taxă, prevăzută la art. 21 lit. b), se efectuează la cerere, pe baza documentației stabilite de Ministerul Finanțelor și a verificărilor efectuate de către organele fiscale teritoriale, la

termenele stabilite prin hotărâre a Guvernului, diferențiate în funcție de natura operațiunilor și de suma minimă de rambursat.

Art. 24. — Prin hotărâre a Guvernului se pot stabili cazurile și condițiile în care, pentru anumite rambursări ale taxei pe valoarea adăugată, Ministerul Finanțelor poate cere garanții personale sau solidare pentru eventuale sume incorect rambursate.

CAPITOLUL VII

Obligațiile plătitorilor

Art. 25. — Plătitorii de taxă pe valoarea adăugată au următoarele obligații:

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale:

a) să depună sub semnătura persoanelor autorizate, la organul fiscal competent, o declarație de înregistrare conform modelului aprobat de Ministerul Finanțelor, în termen de 15 zile de la data începerii activității sau a modificării condițiilor de exercitare a acesteia.

Agenții economici care devin plătitori de taxă pe valoarea adăugată, ca urmare a depășirii plafonului de venit prevăzut la art. 6 din prezenta ordonanță, depun declarația de înregistrare până la data de 15 a lunii următoare celei în care au realizat depășirea;

b) să solicite organului fiscal scoaterea din evidență ca plătitor de taxă, în caz de încetare a activității, în termen de 15 zile de la data actului legal în care se consemnează situația respectivă.

B. Cu privire la întocmirea documentelor privind transferul proprietății bunurilor și prestările de servicii:

a) să emită facturi sau documente legal aprobate pentru operațiunile impozabile realizate, în care să consemneze, în mod distinct:

- numărul de înregistrare fiscală;
- data emiterii;
- numele și adresa furnizorului;
- numele și adresa beneficiarului;
- denumirea și cantitatea bunurilor livrate sau serviciilor prestate;
- prețurile unitare și valoarea totală, exclusiv taxa pe valoarea adăugată;
- cota de taxă pe valoarea adăugată;
- suma taxei pe valoarea adăugată.

Taxa pe valoarea adăugată înscrisă pe o factură sau pe un document legal aprobat este datorată bugetului de stat, chiar dacă operațiunea în cauză nu este impozabilă sau dacă taxa înscrisă este mai mare decât cea legală;

b) cumpărătorii sunt obligați să solicite de la furnizori sau prestatori facturi sau documente legal aprobate pentru toate bunurile sau serviciile achiziționate și să verifice înscrierea în documentele respective a datelor prevăzute la lit. a) de mai sus;

c) plătitorii de taxă pe valoarea adăugată sunt scutiți de obligația emiterii unei facturi în cazul următoarelor operațiuni:

- c) 1. transportul cu taximetru;
- c) 2. vânzări de bunuri și prestări de servicii către populație pe bază de bonuri fără nominalizări privind cumpărătorul;
- c) 3. alte operațiuni stabilite de Ministerul Finanțelor;

d) importatorii sunt obligați să întocmească declarația vamală de import și să determine, potrivit legii, valoarea în vamă, taxele vamale, alte taxe și accizele datorate de aceștia și, pe baza acestora, să calculeze taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat.

C. Cu privire la evidența operațiunilor:

a) să țină în mod regulat evidența contabilă potrivit legii, care să le permită să determine baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată facturată pentru livrările și serviciile efectuate, precum și cea deductibilă aferentă intrărilor.

Documentele justificative și modul de reflectare în evidență a operațiunilor prevăzute la alineatul precedent se vor stabili de Ministerul Finanțelor;

b) să întocmească și să depună la organul fiscal, lunar, la termenul și potrivit modelului stabilit de Ministerul Finanțelor, deconturi privind suma impozabilă și taxa exigibilă;

c) să furnizeze organelor fiscale toate justificările necesare stabilirii operațiunilor impozabile executate atât la sediul principal, cât și la sucursale sau agenții;

d) să furnizeze organelor fiscale, la cererea acestora, până la data de 15 august a fiecărui an, informațiile referitoare la operațiunile impozabile prevăzute pentru anul următor.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată:

a) să achite taxa datorată, potrivit decontului întocmit lunar, până la data de 25 a lunii următoare, prin virament, cec sau numerar, la organul fiscal competent sau la băncile comerciale, după caz;

b) să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor din import la organul vamal, conform regimului în vigoare privind plata taxelor vamale.

Ministerul Finanțelor poate aproba ca taxa pe valoarea adăugată aferentă importurilor de mașini și utilaje tehnologice destinate investițiilor productive, precum și materiilor prime și materialelor destinate producției, să fie inclusă în decontul lunar și supusă aceluiași reglementări ca și taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor livrate și serviciile prestate. Aprobarea se dă anual la cererea importatorilor.

Ministerul Finanțelor va stabili prin norme metodologice condițiile în care taxa pe valoarea adăugată pentru aceste categorii de bunuri poate fi inclusă în decontul lunar;

c) în caz de încetare a activității, să achite taxa datorată bugetului de stat, concomitent cu cererea înaintată organului fiscal pentru scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL VIII**Dispoziții finale**

Art. 26. — Formularele pentru facturi, borderourile zilnice de vânzare, încasare și alte documente necesare aplicării prevederilor prezentei ordonanțe se stabilesc de Ministerul Finanțelor și sunt obligatorii pentru plătitorii de taxă pe valoarea adăugată.

Art. 27. — Agenții economici care realizează operațiuni impozabile au obligația asigurării condițiilor necesare pentru emiterea documentelor, prelucrarea informațiilor și conducerea evidențelor prevăzute de reglementările în domeniul taxei pe valoarea adăugată, iar cei care au obiect de activitate comerțul cu amănuntul, activități hoteliere, prestări de servicii către populație și alte activități de asemenea natură au și obligația instalării aparatelor de marcat care să corespundă cerințelor pentru aplicarea taxei pe valoarea adăugată.

Art. 28. — Corectarea taxei facturate în mod eronat de către un agent economic se va efectua prin emiterea unei noi facturi, în roșu, pentru sumele ce urmează a fi scăzute, și în negru, pentru cele de adăugat.

Art. 29. — Termenul de prescripție a drepturilor bugetului de stat sau ale plătitorilor, rezultate din prezenta ordonanță, este de 5 ani de la data prevăzută pentru exercitarea acestora.

Art. 30. — Impozitul pe circulația mărfurilor cuprins în valoarea materiilor prime și a materialelor aflate în stoc sau încorporate în producția neterminată sau în produsele finite existente în unități la data aplicării prezentei ordonanțe nu este deductibil din taxa pe valoarea adăugată datorată după intrarea în vigoare a acesteia.

Se exceptează de la prevederile alineatului precedent produsele exportate, pentru care se va restitui impozitul pe circulația mărfurilor, potrivit autorizării și metodologiei în vigoare până la data aplicării prezentei ordonanțe.

Art. 31. — Pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii facturate după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, se aplică taxa pe valoarea adăugată, indiferent de data încheierii contractelor, a executării produselor sau a prestării serviciilor.

Art. 32. — Organele fiscale au dreptul să efectueze verificări și investigații la plătitorii taxei pe valoarea adăugată privind respectarea acestei ordonanțe, inclusiv asupra înregistrărilor contabile. În acest scop, au dreptul să ceară plătitorilor să prezinte evidențele și documentele aferente sau orice alte elemente ce pot avea legătură cu verificarea.

În situația în care, în urma verificării efectuate, rezultă erori sau abateri de la normele legale, organele fiscale au obligația de a stabili cuantumul taxei pe valoarea adăugată deductibilă și facturată și de a proceda la urmărirea diferenței de plată sau la restituirea sumelor încasate în plus, după caz.

În cazul în care facturile, evidențele contabile sau datele necesare pentru calcularea bazei de impozitare lipsesc sau sunt incomplete, în ce privește cantitățile, prețurile și tarifele practicate pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii ori taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor, organele fiscale vor proceda la reimpozitare prin estimare.

Art. 33. — Diferențele în minus constatate la verificarea taxei pe valoarea adăugată se plătesc în termen de 7 zile de la data încheierii actului de control împreună cu majorările de întârziere aferente, iar cele în plus se restituie în același termen sau se compensează cu plățile ulterioare, la cererea agentului economic plătitor.

NOTĂ:

Potrivit prevederilor art. II alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 33/1994 ordinele, deciziile, modelele de formulare și normele de completare referitoare la taxa pe valoarea adăugată, emise de Ministerul Finanțelor, se vor publica în Monitorul Oficial al României.

Art. 34. — Neplata integrală sau a unei diferențe din taxa pe valoarea adăugată, în termenul stabilit, atrage majorarea sumei de plată cu 0,3% pentru fiecare zi de întârziere.

Calculul majorărilor de întârziere se face din ziua imediat următoare expirării termenului legal de plată și până la ziua plății taxei datorate, inclusiv.

În cazurile în care se constată întârzieri repetate sau intenționate ale plății taxei datorate bugetului de stat, Ministerul Finanțelor poate dispune suspendarea activității agentului economic până la efectuarea plății.

Art. 35. — Actele emise de organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor pentru constatarea obligațiilor de plată privind taxa pe valoarea adăugată constituie titluri executorii.

Băncile vor pune în aplicare aceste titluri fără acceptul plătitorilor.

Art. 36. — Constituie contravenții următoarele fapte dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni:

a) nedepunerea în termen la organele fiscale a declarației de înregistrare sau de scoatere din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată și a decontului privind suma impozabilă și taxa exigibilă;

b) refuzul de a furniza organelor fiscale toate informațiile necesare stabilirii operațiunilor impozabile, potrivit reglementărilor prevăzute la art. 25 din prezenta ordonanță;

c) ținerea eronată sau necorespunzătoare a evidenței tehnico-operative sau contabile privind operațiunile impozabile și calculul taxei pe valoarea adăugată datorate bugetului de stat;

d) nerespectarea de către organele bancare a prevederilor art. 35 alin. 2 din prezenta ordonanță.

Contravențiile prevăzute la lit. a), b) și c) se sancționează cu amendă de la 100.000 lei la 150.000 lei, iar contravenția prevăzută la lit. d) se sancționează cu amendă de la 600.000 lei la 1.000.000 lei.

În situația în care se constată ținerea eronată a evidențelor, cu scopul vădit de a reduce taxa datorată bugetului de stat sau de a obține o rambursare necuvenită, unitățile plătitoare varsă la bugetul de stat taxa susțasă, o amendă egală cu valoarea acesteia, precum și majorările de întârziere prevăzute la art. 34 din prezenta ordonanță.

Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor și de aparatul teritorial din subordinea acestuia, conform Legii nr. 32/1968, cu excepția art. 25, art. 26 și art. 27.

Art. 37. — Contestațiile privind stabilirea și încasarea taxei pe valoarea adăugată, a majorărilor de întârziere și a amenzilor se depun în termen de 30 de zile de la data înștiințării agentului economic plătitor și se rezolvă de către direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat județeană sau a municipiului București, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrare. Împotriva deciziei date se poate face contestație la Ministerul Finanțelor care, în cel mult 60 de zile de la înregistrare, este obligat să o soluționeze. Soluția dată este definitivă.

Depunerea contestației nu suspendă obligația plătitorilor cu privire la virarea sumelor datorate la bugetul de stat, potrivit prezentei ordonanțe.

Art. 38. — Constațiile cu privire la stabilirea taxei pe valoarea adăugată sunt supuse unei taxe de timbru de 2% din suma contestată. Taxa nu poate fi mai mică de 1.000 lei.

Taxa de timbru se datorează indiferent dacă o altă contestație, cu același obiect, înregistrată și rezolvată anterior, a fost taxată.

În vederea calculării taxei de timbru, plătitorii sunt obligați să specifice în scris cuantumul sumei contestate. În situația admiterii integrale sau parțiale a contestației, taxa de timbru se restituie proporțional cu suma redusă.

Art. 39. — Ministerul Finanțelor și celelalte ministere vor asigura luarea măsurilor necesare privind aplicarea taxei pe valoarea adăugată.

Art. 40. — Normele de aplicare a dispozițiilor din prezenta ordonanță se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 41. — Prevederile prezentei ordonanțe se aplică începând cu data de 1 iulie 1993.

Pe data aplicării prezentei ordonanțe se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 7 din 10 ianuarie 1991 privind unele măsuri financiare pentru stimularea suplimentară a exportului, precum și prevederile privind impozitul pe circulația mărfurilor din Hotărârea Guvernului nr. 779 din 15 noiembrie 1991 privind impozitul pe circulația mărfurilor și accizele.

LISTA

produselor și serviciilor scutite de plata taxei pe valoarea adăugată

1. Pâine.
2. Combustibil pentru consum casnic: lemne de foc, cărbuni, combustibil tip M, tip P și lichid ușor pentru calorifer, gaz petrolier lichefiat și gaze naturale.
3. Energie electrică pentru consum casnic.
4. Energie termică pentru consum casnic.
5. Prestările de servicii de salubritate, deratizare, dezinsecție, apă și canalizare.
6. Proteze și produse ortopedice.
7. Transportul în comun urban de călători, inclusiv cel care parcurge și o distanță în afara urbanului, dacă se practică tarife stabilite în condițiile transportului urban de călători, precum și transportul fluvial al localnicilor în Deltă și pe relațiile Orșova–Moldova Nouă, Brăila–Hârșova, Galați–Grindu.

NOTĂ:

Agenții economici care produc și comercializează pâine vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor aprovizionate, destinate acestui produs.

Produsele și serviciile prevăzute la pct. 2—5 sunt scutite de plata taxei pe valoarea adăugată la agenții economici din rețeaua de desfacere, de distribuire și de prestare către populație, la așezămintele de creștere și ocrotire a copiilor, la azilurile și căminele de bătrâni, iar aceștia își vor exercita, pentru aceste livrări și prestări de servicii, dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă cumpărărilor de bunuri și prestărilor de servicii destinate operațiunilor menționate mai sus.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

cu privire la aprobarea Normelor pentru aplicarea
Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă Normele pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, aprobată prin Legea nr. 130/1992, republicată.

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 233/1993 cu privire la aprobarea normelor pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992, precum și Hotărârea Guvernului nr. 94/1994.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:
p. Ministru de stat,
ministrul finanțelor,
Cornelius Gorcea,
secretar de stat

București, 29 decembrie 1994.
Nr. 973.

NORME

pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată*),
aprobată prin Legea nr. 130/1992, republicată

CAPITOLUL I

Operațiuni impozabile

Potrivit art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992, republicată (denumită în continuare *ordonanță*), în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se cuprind operațiunile privind:

Livrări de bunuri mobile și prestări de servicii efectuate
în cadrul exercitării activității profesionale

1.1. Livrarea constituie transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor deținute de proprietar către beneficiar, direct sau prin cei care acționează în numele acestora.

Livrarea cuprinde toate operațiunile prin care se realizează transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile corporale, indiferent de forma juridică prin care se realizează: vânzare, schimb, aport în bunuri la capitalul social al societății comerciale, închirierea unor bunuri pe baza unui contract cu clauza transferării proprietății asupra bunurilor respective la o anumită dată, predarea de către agenții economici a unor bunuri cu titlu gratuit.

Transferul dreptului de proprietate prin schimb de bunuri și servicii are efectul a două livrări separate și se impozitează distinct, în condiții stabilite de Ministerul Finanțelor.

*) Ordonanța Guvernului nr. 3/1992, republicată, este reprodusă la pag. 1.

Gazul, energia electrică și termică și altele similare sunt considerate ca bunuri mobile corporale.

1.2. Prin *prestare de servicii*, în sensul taxei pe valoarea adăugată, se înțelege orice activitate rezultată dintr-un contract prin care o persoană se obligă să execute o muncă manuală sau intelectuală în scopul obținerii de profit și care nu reprezintă transfer al dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile sau imobiliare.

Astfel de activități pot avea ca obiect:

- a) lucrări de construcții-montaj;
- b) transport de persoane și mărfuri;
- c) servicii de poștă și telecomunicații;
- d) închiriere de bunuri mobile sau imobile;
- e) operațiuni de intermediere sau de comision;
- f) reparații de orice natură;
- g) cesiuni de bunuri mobile necorporale, precum: dreptul de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț; de titluri de participare;
- h) operațiuni de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize;
- i) operațiuni bancare, financiare, de asigurare sau reasigurare.

Transferul proprietății bunurilor imobiliare între agenții economici, precum și între aceștia și instituții publice sau persoane fizice

1.3. Întră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind transferul proprietății bunurilor imobiliare, indiferent de forma juridică prin care se realizează, potrivit precizărilor de la pct. 1.1. de mai sus.

În categoria bunurilor imobiliare, în sensul ordonanței, se cuprind:

- a) toate construcțiile imobiliare prin natura lor, cum sunt: locuințele, vilele, construcțiile industriale, comerciale, agricole sau cele destinate exercitării altor activități;

- b) terenurile pentru construcții și cele situate în intravilan, inclusiv cele aferente localităților urbane sau rurale, pe care sunt amplasate construcțiile sau alte amenajări;

- c) bunurile de natură mobilă care nu pot fi detașate fără a fi deteriorate sau fără a antrena deteriorarea imobilelor înseși.

Operațiuni asimilate cu livrări de bunuri și prestări de servicii

1.4. Vânzarea cu plata în rate sau închirierea unor bunuri pe baza unui contract, cu clauza trecerii proprietății asupra bunurilor respective după plata ultimei rate sau la o anumită dată.

1.5. Preluarea, de către agentul economic, a unor bunuri pentru care s-a exercitat dreptul de deducere, în vederea folosirii sub orice formă, în scop personal sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit. Același regim se aplică și prestărilor de servicii.

Se exceptează de la prevederile de mai sus bunurile și serviciile acordate în mod gratuit în limitele și potrivit destinațiilor prevăzute prin lege.

Același regim se aplică și agenților economici din rețeaua comercială pentru bunurile preluate din depozitele proprii.

Importul de bunuri și servicii

1.6. În sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată intră bunurile și serviciile introduse în țară, direct sau prin intermediari autorizați, de orice persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute de Regulamentul vamal al României.

CAPITOLUL II

Persoane fizice sau juridice care exercită activități supuse taxei pe valoarea adăugată

2.1. Potrivit art. 2 din ordonanță, pentru ca operațiunile privind transferul proprietății bunurilor sau prestările de servicii efectuate cu plată, precum și cele asimilate acestora să intre în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, trebuie ca acestea să rezulte dintr-o activitate economică având drept scop obținerea de profit, desfășurată de persoane fizice sau juridice, cum sunt:

- a) regiile autonome;
- b) societățile comerciale;
- c) unitățile teritoriale din subordinea Administrației Naționale a Rezervelor Materiale;
- d) societățile agricole;
- e) unitățile cooperatiste;
- f) asociațiile și organizațiile cu scop lucrativ;
- g) persoanele fizice și asociațiile familiale autorizate să desfășoare activități economice pe baza liberei inițiative;
- h) persoanele juridice, precum și persoanele fizice, indiferent dacă au fost înregistrate sau nu ca agenți economici, pentru bunurile și serviciile introduse în țară potrivit regulamentului vamal.

2.2. Intrările și ieșirile de produse agricole vegetale constituite în rezerve materiale naționale, administrate de Regia Autonomă „Romcereal”, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată. Produsele respective se supun taxei pe valoarea adăugată la livrarea de către Regia Autonomă „Romcereal” către alți beneficiari.

Același regim se aplică și bunurilor constituite ca rezerve de mobilizare la toți agenții economici mandatați în acest scop.

2.3. Nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile realizate de persoanele care nu acționează de o manieră independentă, cum este cazul salariaților și al altor persoane angajate printr-un contract de muncă sau orice alt raport juridic de subordonare prin care se stabilesc condițiile de muncă, modalitatea de salarizare sau responsabilitatea celui care angajează, cum sunt:

- a) persoanele fizice care prestează munci salarizate sau remunerate de asociațiile de locatari;
- b) voiajorii, reprezentanții agenților economici sau comis-voiajorii;
- c) artiștii de spectacole;
- d) manechinii;
- e) jurnaliștii, corespondenții locali de presă.

De asemenea, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată indemnizațiile primite de persoanele care desfășoară activități în cadrul societăților comerciale și regiilor autonome, ca împuterniciți mandatați să reprezinte interesele capitalului se stat, ca membri în consiliile de administrație sau în comisiile de cenzori.

CAPITOLUL III

Operațiuni care nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată

3.1. Potrivit art. 3 din ordonanță, nu sunt supuse taxei pe valoarea adăugată operațiunile privind livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate de:

- a) asociațiile fără scop lucrativ, pentru activitățile având caracter social-filantropic;
- b) organizațiile care desfășoară activități de natură religioasă, politică sau civică;
- c) organizațiile sindicale, pentru activitățile legate direct de apărarea colectivă a intereselor materiale și morale ale membrilor lor;
- d) instituțiile publice, pentru activitățile lor administrative, sociale, educative, de apărare, ordine publică, siguranța statului, culturale și sportive;
- e) Camera de Comerț și Industrie a României, camerele de comerț și industrie teritoriale și Registrul comerțului.

3.2. Același regim se aplică și vânzării către populație a imobilelor sau părților de imobile construite și date în folosință înainte de introducerea taxei pe valoarea adăugată, închirierii de imobile sau părți ale acestora în scop de locuință, precum și închirierii de spații în scop de locuință în cămine, locuințe de serviciu sau în alte spații destinate locuinței, cu condiția respectării prevederilor legale privind determinarea tarifului de închiriere.

3.3. Nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile efectuate de unitățile care nu au calitatea de agent economic și al căror venit este destinat autofinanțării.

3.4. Întră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată operațiunile realizate de unitățile prevăzute la pct. 3.1. de mai sus care îndeplinesc condițiile unei activități economice, precum cele privind:

- activitate comercială cu bunuri cumpărate sau realizate în unități proprii;
- activitate hotelieră;
- alimentație publică;
- activitate de turism;
- prestări de servicii.

Unitățile care realizează activități de natura celor de mai sus sunt obligate să organizeze distinct evidența gestiunilor și a contabilității acestora.

Unităților respective li se atribuie cod fiscal potrivit art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993.

Unitățile care realizează din activitățile de mai sus venituri de până la 10 milioane lei anual sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată potrivit art. 6 lit. A i) 12 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992.

Unitățile care realizează din activitățile de mai sus venituri de peste 10 milioane lei anual, dar pentru care nu pot fi organizate distinct gestiunile și evidențele care să permită determinarea taxei pe valoarea adăugată deductibilă, aferentă activităților respective, nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.

3.5. Unitățile teritoriale din subordinea Administrației Naționale a Rezervelor Materiale, autorizate să desfășoare activități cu caracter comercial, intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.

3.6. Regiile autonome ale aeroporturilor de interes public național cu specific deosebit, Administrația Națională a Drumurilor, regiile autonome de interes local, având ca obiect construirea, întreținerea și modernizarea drumurilor și a podurilor de interes județean și comunal, intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată numai pentru prestațiile pentru terți. Prestațiile efectuate cu finanțare de la bugetul de stat sau de la bugetele locale nu se supun taxei pe valoarea adăugată.

CAPITOLUL IV

Teritorialitatea

Conform art. 4 alineatul ultim din ordonanță, prestările de servicii sunt impozabile atunci când sunt utilizate în România, independent de locul unde este situat sediul sau domiciliul prestatorului.

În baza prevederilor de mai sus, se stabilesc criteriile în funcție de care se determină locul de impozitare pentru serviciile executate sau utilizate în România.

1. Locul unde sunt situate bunurile de natură imobiliară

4.1. Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată lucrările de construcții-montaj executate pentru realizarea, repararea și întreținerea bunurilor imobiliare existente în România, independent de locul unde este situat sediul prestatorului — în țară sau în străinătate.

Același regim se aplică și serviciilor de arhitectură, proiectare, de coordonare a lucrărilor de construcții, precum și serviciilor prestate de alți agenți economici cu activitate în domeniul bunurilor imobiliare (studii, expertize, reparații și alte prestări ale agenților imobiliari).

2. Locul unde se prestează transportul de persoane și de mărfuri

4.2. Operațiunile rezultate din activitatea de transport de persoane și de mărfuri sunt supuse taxei pe valoarea adăugată corespunzător distanțelor parcurse în România. Cotele de impozitare sunt cele prevăzute prin lege.

3. Locul unde sunt utilizate serviciile

4.3. Taxa pe valoarea adăugată se plătește de beneficiari pentru următoarele servicii din import:

- închirierea de bunuri mobile corporale, inclusiv pe bază de contracte de leasing;
- cesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare;
- serviciile de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize, cât și furnizarea de informații în domeniul prelucrării automate a datelor.

4. Locul unde serviciile sunt prestate efectiv

4.4. În această categorie se cuprind următoarele activități:

- culturale, artistice, sportive, științifice, educative, recreative, târguri și expoziții, inclusiv organizarea și serviciile accesorii acestor activități;
- prestările accesorii transportului, cum sunt: încărcarea-descărcarea mijloacelor de transport, manipularea, paza și depozitarea mărfurilor etc.;
- activitatea hotelieră, inclusiv în moteluri, vile, cabane, campinguri etc.

5. Locul unde este situat sediul prestatorului

4.5. Sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, la locul unde este situat sediul prestatorului, serviciile necuprinse la pct. 1—4 de mai sus.

CAPITOLUL V

Operațiuni scutite

Operațiunile scutite sunt reglementate prin art. 5 lit. c) și art. 6 din ordonanță și nu se admite extinderea lor prin analogie.

În aplicarea prevederilor art. 6 din ordonanță, se precizează:

Cu privire la livrările de bunuri și prestările de servicii rezultate din activitatea specifică autorizată, efectuate în țară

5.1. Se încadrează în scutirea de la art. 6 lit. A. a) din ordonanță operațiunile efectuate de unitățile autorizate să desfășoare activități sanitare, inclusiv veterinarie și de asistență socială, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate: spitale, sanatorii, policlinici, dispensare, cabinete medicale, aziluri, case de copii, salvări și altele autorizate să desfășoare activități sanitare și de asistență socială.

Sunt scutite, de asemenea, serviciile funerare prestate de unitățile sanitare sau de alte unități special autorizate.

În cazul când unitățile de mai sus desfășoară și alte activități decât cele sanitare și de asistență socială, încadrarea acestora în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată se efectuează în mod distinct, ținând seama de prevederile normelor legale.

Astfel, operațiunile economice efectuate în mod sistematic în vederea obținerii de profit, cum ar fi livrările de medicamente, de bunuri din gospodăriile anexe, prestările hoteliere, inclusiv pensiunile, activitățile de comerț se supun taxei pe valoarea adăugată, dacă unitatea în cauză realizează din aceste activități un venit total de peste 10 milioane lei anual.

5.2. Sunt scutite, potrivit art. 6 lit. A. b) din ordonanță, operațiunile efectuate de unitățile de învățământ primar, gimnazial, liceal, superior, postuniversitar, școlile profesionale, complementare, de meserii sau postliceale; școlile de maiștri; centrele de perfecționare a pregătirii profesionale; centrele de calificare și recalificare; creșele și grădinițele, taberele de copii și de tineret; unitățile de ocrotire și învățământ special.

Activitățile de mai sus sunt scutite, indiferent de forma de organizare și de titularul dreptului de proprietate al unităților care le efectuează.

Nu se încadrează în prevederile de mai sus cursurile organizate, contra cost, de agenți economici în domenii cum ar fi:

- conducerea auto sau pilotarea navelor și aeronavelor;
 - pregătirea în diverse discipline: sportive, artistice, de agrement etc.
- Aceste activități, precum și altele desfășurate în mod sistematic, în scopul obținerii de profit, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, dacă unitatea în cauză realizează din aceste activități un venit total de peste 10 milioane lei anual.

Sunt scutite unitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică pentru programele naționale de cercetare-dezvoltare, inclusiv cercetarea fundamentală din domeniul tehnic, de prospecțiuni și lucrări geologice de cercetare pentru descoperiri de zăcăminte noi, finanțate din bugetul de stat.

5.3 Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A. d) din ordonanță, operațiunile realizate de persoanele fizice autorizate în mod individual și supuse impozitului pe venit în baza Decretului nr. 153/1954 și Decretului-lege nr. 54/1990, cum sunt:

- inginerii, informaticienii, arhitecții, tehnicienii și desenatorii tehnici și de modele;
- profesorii de orice specialitate, inclusiv cei de muzică și dans;
- contabilii, avocații și notarii;
- experții de orice fel;
- dactilografele și stenodactilografele;
- traducătorii și interpreții;
- medicii, inclusiv stomatologi și veterinari;
- denții și tehnicienii dentari;
- asistenții medicali, surorile de caritate, moașele și infirmierii;
- fotografii;
- artiștii plastici;
- scriitorii;
- compozitorii.

5.4. Sunt scutite, potrivit art. 6 lit. A. f) din ordonanță, organizațiile de nevăzători și asociațiile persoanelor handicapate care desfășoară activități în scop social, precum și unitățile protejate, special organizate în baza Legii nr. 57/1992 privind încadrarea în muncă a persoanelor handicapate.

Unitățile economice aparținând organizațiilor de mai sus, care nu se încadrează în reglementările prevăzute la alineatul precedent, sunt supuse taxei pe valoarea adăugată, dacă realizează un venit total de peste 10 milioane lei anual.

5.5. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A. g) din ordonanță, vânzările de preparate culinare care fac parte din meniul propriu servit personalului care își desfășoară activitatea în unitățile care participă la finanțarea cheltuielilor de regie ale cantinelor.

Același regim se aplică și cantinelor care nu sunt organizate pe lângă o unitate, însă numai pentru meniul propriu servit pe bază de abonament personalului unor unități cu care s-a încheiat contract în acest sens și la prețuri stabilite fără profit.

Vânzarea preparatelor culinare proprii la alte persoane decât cele de mai sus, precum și a altor produse achiziționate în vederea revânzării, care nu sunt cuprinse în meniul propriu, este supusă taxei pe valoarea adăugată, dacă aceste operațiuni depășesc plafonul de scutire de 10 milioane lei venit anual.

Cantinele care realizează o cifră de afaceri anuală de peste 10 milioane lei din activitățile impozabile prevăzute la alineatul precedent vor fi luate în evidență ca plătitoare de taxă pe valoarea adăugată și vor prezenta deconturi distincte pentru întreaga activitate desfășurată de acestea.

5.6. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A. h) din ordonanță, operațiunile efectuate de:

- Banca Națională a României, băncile comerciale și alte persoane juridice pentru activitățile reglementate prin Legea nr. 33/1991 privind activitatea bancară.

Nu sunt scutite vânzările de imobile către salariați, precum și tranzacțiile cu bunuri mobile și imobile în executarea creanțelor, cu excepția celor care se încadrează în prevederile pct. 3.2. din prezentele norme;

- societățile de asigurare și/sau reasigurare, inclusiv cele de intermediere în astfel de activități;

c) Regia Autonomă „Monetăria Statului”, pentru producerea de monede, în sortimentele și cantitățile solicitate de Banca Națională a României, de medalii și insigne;

- Regia Autonomă „Loteria Națională”;
- regiile autonome: „Monitorul Oficial”, „Imprimeria Băncii Naționale a României” și „Imprimeria Națională”.

Sunt scutite, potrivit art. 6 lit. A. h) din ordonanță, și operațiunile financiare referitoare la credite, acțiuni, obligațiuni și alte titluri de valoare.

5.7. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A. i) 3, operațiunile de:

- tipărire a timbrelor;

b) vânzare a timbrelor, la valoarea declarată.

Nu sunt scutite vânzările de timbre filatelice pentru colecții la alte valori decât cele declarate.

5.8. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.i) 6 din ordonanță:

— editarea, tipărirea și vânzarea de ziare, cu exercitarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă hârtiei de ziar cumpărată din țară și din import, exclusiv activitățile cu caracter de reclamă și publicitate;

— editarea, tipărirea și vânzarea de cărți și reviste, exclusiv activitățile cu caracter de reclamă și publicitate;

— realizarea și difuzarea programelor de radio și televiziune, cu excepția celor cu caracter de reclamă și publicitate.

5.9. Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.i) 8 din ordonanță:

a) vânzarea de deșuri rezultate din activitatea industrială;

b) vânzarea de materiale recuperate din casări, dezmembrări, demolări de bunuri mobile și imobile;

c) vânzarea materialelor recuperate, colectate de la populație, destinate utilizării în scop productiv;

d) prestările de servicii legate de operațiunile de mai sus, cum sunt cele privind: sortarea, presarea, balotarea, manipularea, depozitarea, transportul etc.

Prevederile de mai sus nu se aplică vânzărilor de produse obținute din prelucrarea deșeurilor.

5.10. Produsele și serviciile scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.i) 11 din ordonanță, sunt cele prevăzute în:

— lista-anexă la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1993, pentru livrări efectuate până la data de 31 decembrie 1994;

— lista-anexă la Ordonanța Guvernului nr. 33/1994, pentru livrări efectuate începând cu data de 1 ianuarie 1995.

La poziția „Pâine“ se încadrează:

— pâinea albă, semialbă, neagră, simplă și cu adaosuri, inclusiv specialitățile de pâine cu specific local, indiferent de denumire, gramaj și producător;

— produsele de franzelărie, simple și cu adaosuri: chifle, cornuri, batoane, franzeluțe, bulci, produse tradiționale;

— covrigi simpli și cu adaosuri.

Agenții economici care produc și comercializează produsele încadrate la poziția „Pâine“ vor deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor aprovizionate, destinate realizării operațiunilor respective.

Agenții economici din rețeaua de alimentație publică și cei care practică adaosul comercial de alimentație publică determină taxa pe valoarea adăugată colectată pe baza prețului total aferent produselor culinare vândute, inclusiv pâinea, produsele de franzelărie și de panificație prevăzute mai sus.

Cu privire la operațiunile de import

5.11. Potrivit art. 6 lit. B din ordonanță, modificat și completat prin Ordonanța Guvernului nr. 6/1994, sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată:

a) bunurile din import care, prin lege sau prin hotărâri ale Guvernului, sunt scutite de taxă vamală;

b) mașinile, utilajele, instalațiile, echipamentele și mijloacele de transport din import necesare investițiilor, constituite ca aport în natură sau achiziționate din aportul în numerar al investitorilor străini la capitalul social ori la majorarea acestuia;

c) mărfurile importate și comercializate în regim de duty-free, precum și prin magazinele pentru servirea în exclusivitate a reprezentanților diplomatice și a personalului acestora;

d) bunurile introduse în țară fără plata taxelor vamale, potrivit regimului vamal aplicabil persoanelor fizice;

e) bunurile și serviciile din import provenite sau finanțate direct din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

f) importul de aur al Băncii Naționale a României;

g) reparațiile și transformările la nave și aeronave românești în străinătate;

h) aeronavele civile și produsele prevăzute în nomenclatorul la Tariful vamal de import al României, provenite din țările semnatare ale Acordului privind comerțul cu aeronave civile;

i) bunurile din import similare bunurilor din țară scutite de taxa pe valoarea adăugată conform art. 6 lit. A.i) 6 și i)11 din ordonanță.

CAPITOLUL VI

Operațiuni impozabile prin opțiune

6.1. Potrivit art. 7 din ordonanță, agenții economici, precum și unitățile economice din cadrul altor persoane juridice, care efectuează operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată, potrivit art. 6 lit. A.f), i) 8 și i)12 din ordonanță, pot opta pentru plata acestei taxe pentru întreaga activitate sau numai pentru o parte a acesteia.

6.2. Aprobarea se dă de către Ministerul Finanțelor prin organele fiscale la care agenții economici sunt înregistrați ca plătitori de impozite și taxe, pe bază de cerere și justificare economică, prezentate de solicitant, numai în condițiile în care includerea operațiunilor respective în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată nu influențează negativ alte activități specifice sau produse scutite de taxa pentru protecția socială.

Cererile de opțiune pentru o parte a activității desfășurate de agenții economici care se încadrează în prevederile art. 6 lit. A.f) și i) 8 se aprobă de organele fiscale numai în condițiile organizării unui sector distinct din punct de vedere al evidenței contabile și al dreptului de deducere.

Aprobarea este irevocabilă până la data de 31 decembrie al celui de-al patrulea an următor anului în care s-a introdus plata taxei pe valoarea adăugată prin opțiune și se prelungește, de drept, pentru încă 5 ani, dacă în cursul perioadei inițiale agentul economic plătitor prin opțiune a beneficiat de rambursarea taxelor aferente bunurilor de natura mijloacelor fixe cumpărate.

CAPITOLUL VII

Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată

7.1. Potrivit prevederilor art. 10 alin. 1 și ale art. 12 din ordonanță, faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată iau naștere, de regulă, în momentul efectuării livrării bunurilor mobile, transferului proprietății bunurilor imobiliare sau prestării serviciilor.

7.2. Prin art. 10 ultimul alineat și art. 11 din ordonanță se reglementează condițiile în care ia naștere faptul generator al taxei pe valoarea adăugată aferentă unor operațiuni specifice, condiții care determină și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor respective.

7.3. Pentru bunurile din import aflate în regim de tranzit, antrepozit sau de introducere temporară în țară, potrivit Regulamentului vamal al României, faptul generator ia naștere la data când bunurile în cauză sunt scoase din regimul de mai sus și s-au întocmit formalitățile vamale corespunzătoare noii destinații.

7.4. Pentru bunurile exportate care s-au returnat, faptul generator intervine la data când bunurile respective au fost valorificate către beneficiarii interni.

7.5. Exigibilitatea este anticipată faptului generator atunci când:

a) factura este emisă înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

b) contravaloarea bunurilor sau a serviciilor se încasează înaintea efectuării livrării bunurilor sau prestării serviciilor;

c) se încasează avansuri sau se fac decontări succesive, cu excepția avansurilor acordate pentru:

— obținerea valutei necesare importurilor;

— realizarea producției destinate exportului;

— efectuarea de plăți în contul clientului;

— activitatea de intermediere în turism.

7.6. Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate între agenții economici plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu încasarea la termen de peste 90 de zile, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată colectată la furnizor și deductibilă la beneficiar ia naștere la data scadenței plății stabilite conform clauzelor contractuale. Data scadenței plății se înscrie în mod obligatoriu în factură sau în alt document legal întocmit.

7.7. Pentru bunurile din import predate producătorilor în cadrul operațiunilor legate, import-export, în vederea realizării produselor ce urmează a fi exportate, a căror contravaloare reprezintă plata importurilor, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată ia naștere atât la furnizor, cât și la beneficiar la data livrării produselor la export.

7.8. Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii, care se efectuează continuu sau succesiv, precum și pentru cele la care se încasează, de regulă, avansuri, cu autorizarea organelor fiscale la care agenții economici sunt înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, exigibilitatea intervine la data stabilirii debitului clientului, pe bază de factură sau alt document legal aprobat.

7.9. Antreprenorii de lucrări imobiliare pot să opteze pentru plata taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrărilor, pentru lucrările și în condițiile următoare:

1. Lucrări ce pot fi supuse plății taxei pe valoarea adăugată la efectuarea livrării:

a) lucrările imobiliare cu caracter deosebit, executate în cadrul unui contract unic care prevede obligația antreprenorului de a asigura procurarea, instalarea sau încorporarea bunurilor mobile în lucrarea respectivă;

b) lucrările imobiliare, la care materialele și aparatele indispensabile pentru funcționarea instalațiilor sau încorporate în lucrare depășesc 50% din prețurile negociate între antreprenor și beneficiar.

2. Condiții și modalități de opțiune

Opțiunea se aprobă de organul fiscal la care agentul economic este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, pe baza unei declarații prin care antreprenorul se obligă să achite, la efectuarea livrării, taxa pe valoarea adăugată aferentă lucrărilor care se încadrează în prevederile pct. 1 de mai sus. Aprobarea opțiunii se comunică beneficiarilor în termen de 10 zile de la acordare.

După obținerea aprobării opțiunii se interzice antreprenorilor facturarea taxei pe valoarea adăugată înainte de efectuarea livrării, iar beneficiarilor, să deducă taxa înainte de recepționarea lucrării.

Nerespectarea condițiilor de mai sus atrage anularea opțiunii și obligația plății taxei pe valoarea adăugată, în condițiile prevăzute de art. 12 din ordonanță.

Antreprenorul poate renunța oricând la opțiunea primită. În această situație, are obligația achitării taxei pe valoarea adăugată aferentă avansurilor încasate.

7.10. În cazurile în care se fac decontări parțiale pe bază de situație de lucrări, facturi sau alte documente legal aprobate, exigibilitatea ia naștere la data întocmirii documentelor respective.

7.11. Exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă sumelor constituite drept garanție pentru acoperirea eventualelor reclamații privind calitatea lucrărilor ia naștere la data încheierii procesului-verbal de recepție definitivă sau, după caz, la data încasării sumelor, dacă încasarea este anterioară acestuia.

CAPITOLUL VIII

Baza de impozitare

8.1. Ca regulă generală, baza de impozitare este constituită, pentru livrările de bunuri și prestațiile de servicii, din toate sumele, valorile, bunurile sau serviciile primite sau care urmează a fi primite de furnizor sau prestator în contrapartidă pentru livrările sau prestațiile efectuate, exclusiv taxa pe valoarea adăugată.

8.2. În cazul plății în natură, valoarea tuturor bunurilor sau a serviciilor primite trebuie să asigure acoperirea integrală a contravalorii bunurilor livrate sau, după caz, a serviciilor prestate.

8.3. Baza de impozitare se determină integral la livrarea bunurilor sau la prestarea serviciilor sau, după caz, la întocmirea facturilor, chiar dacă în contract se prevede plata în rate sau la anumite termene.

8.4. Agenții economici care realizează atât livrări de bunuri și prestații de servicii, cât și operațiuni de intermediere determină baza de impozitare corespunzător fiecărei categorii de operațiuni, potrivit prevederilor art. 13 din ordonanță.

8.5. Pentru vânzările de bunuri în regim de consignatie, baza de impozitare se determină după cum urmează:

a) suma obținută din vânzarea bunurilor cumpărate de la agenții economici sau încredințate de aceștia pentru a fi vândute. Pentru bunurile încredințate, vândute, agenții economici respectivi sunt obligați să emită facturi conținând elementele prevăzute în art. 25 lit. B din ordonanță, cel mai târziu în ultima zi a lunii în care s-a efectuat vânzarea;

b) suma reprezentând comisionul aplicat asupra vânzărilor de bunuri aparținând persoanelor fizice neînregistrate ca agenți economici sau persoanelor juridice necuprinse în sfera de aplicare sau scutite de plata taxei pe valoarea adăugată.

8.6. Pentru activitatea de intermediere în turism baza de impozitare o constituie diferența dintre prețul total, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, plătit de client agențiilor de turism sau organizatorilor de circuite turistice, și prețul efectiv, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, facturat de prestatorii serviciilor de transport, hoteliere, de restaurant și de alți prestatori care execută material serviciile utilizate de client.

Din taxa calculată pe baza cotei de 15,254%, aplicată asupra bazei de impozitare determinată potrivit prevederilor de mai sus, se scade taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate necesităților proprii de funcționare a agenției de turism sau a organizatorilor de circuite turistice.

Agenții economici care prestează serviciile de turism folosind mijloace proprii sau închiriate (mijloace de transport, hoteluri, restaurante etc.) determină baza de impozitare potrivit art. 13 lit. b) din ordonanță.

8.7. Operațiunile realizate de casele de amanet sunt supuse taxei pe valoarea adăugată astfel:

a) corespunzător comisionului încasat, când împrumutul este restituit la termen;

b) corespunzător valorii obținute din vânzarea bunurilor care devin proprietatea casei de amanet ca urmare a nerestituirii împrumutului;

c) corespunzător prețului de piață, pentru bunurile care devin proprietatea casei de amanet și sunt reținute de către aceasta.

8.8. Echipamentul de lucru suportat parțial de salariați se supune taxei pe valoarea adăugată numai corespunzător valorii bunurilor, care este suportată de salariați, iar exigibilitatea intervine la data prevăzută pentru plata ratelor.

8.9. Bunurile din import introduse în țară în regim de leasing, după 1 iulie 1993, se supun taxei pe valoarea adăugată la beneficiar corespunzător sumelor și termenelor de plată prevăzute în contractele încheiate pentru perioada de leasing.

În cazul în care la expirarea perioadei de leasing bunurile trec în proprietatea beneficiarului, se datorează taxa pe valoarea adăugată pentru suma negociată de părți, în plus față de suma prevăzută în contractul de leasing.

Sumele rămase de plată, aferente bunurilor introduse în țară în regim de leasing înainte de 1 iulie 1993 prevăzute în contracte cu scadențe după această dată, nu se supun taxei pe valoarea adăugată. La expirarea perioadei de leasing se aplică prevederile alin. 2 de mai sus.

8.10. În cazul în care anumite elemente accesorii ale prețului nu sunt determinate în mod precis în momentul desfacerii mărfurilor sau prestării serviciilor, toate sumele percepute ulterior dau loc la impozitare din momentul facturării.

Reprezintă cheltuieli accesorii ale livrărilor de bunuri sau prestațiilor de servicii comisioanele, cheltuielile de ambalare, de transport, de asigurare și altele de asemenea natură datorate de cumpărător, în măsura în care nu au fost cuprinse în prețurile negociate.

Conform art. 14 din ordonanță nu se cuprind în baza de impozitare:

8.11. Remizele și alte reduceri de preț acordate de către furnizor direct clientului, inclusiv cele acordate după facturarea bunurilor sau serviciilor.

Pentru a putea fi excluse din baza de impozitare, remizele și alte reduceri de preț trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să fie efective și în sume exacte în beneficiul clientului;

b) să nu constituie, în fapt, remunerarea unui serviciu sau o contrapartidă pentru o prestație oarecare;

c) să fie reflectate în facturi, iar pentru cele acordate după facturare să se respecte prevederile art. 28 din ordonanță.

8.12. Penalizările pentru neîndeplinirea totală sau parțială a obligațiilor contractuale.

Excluderea din baza de impozitare se face numai dacă acestea sunt percepute peste prețurile și tarifele negociate.

Nu se exclud din baza de impozitare sumele încasate pentru acoperirea prejudiciilor provocate de distrugerea, deteriorarea, nerestituirea în termen a bunurilor închiriate sau altele similare, care, în fapt, reprezintă contravaloarea bunurilor livrate.

8.13. Dobânzile percepute pentru plățile cu întârziere, pentru vânzări cu plata în rate sau la termene de peste 90 de zile.

8.14. Sumele achitate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia. Exercițarea dreptului de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă sumelor respective se face numai de către clientul în contul căruia s-au achitat sumele respective.

8.15. Ambalajele care circulă între furnizorii de marfă și clienți prin schimb, fără facturare.

8.16. Sumele încasate de la bugetul de stat de către agenții economici înregistrați la organele fiscale ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată și care sunt destinate finanțării investițiilor, acoperirii diferențelor de preț și de tarif, finanțării stocurilor de produse cu destinație specială.

Conform art. 15 din ordonanță, baza de impozitare va fi redusă corespunzător în situațiile:

8.17. refuzurilor totale sau parțiale rămase definitive;

8.18. ambalajelor în care s-a expediat marfa, restituite și facturate de clienți;

8.19. neîncasării totale sau parțiale a contravalorii bunurilor sau serviciilor de la clienți, declarați insolvăbili prin hotărâri judecătorești definitive.

CAPITOLUL IX

Cotele de impozitare

9.1. În conformitate cu art. 17 din ordonanță, în România se aplică următoarele cote:

— cota normală de 18%

— cota redusă de 9%

— cota zero.

1. Cota de 18%

9.2. Se aplică, potrivit prevederilor art. 17 lit. A din ordonanță, asupra operațiunilor privind:

A) Vânzările de bunuri mobile și imobile, efectuate de către persoanele fizice sau juridice autorizate, către beneficiari cu sediul sau domiciliul în România, cu excepția bunurilor supuse cotei reduse de 9% și a celor scutite potrivit legii.

Aceeași cotă se aplică și vânzărilor de bunuri către persoanele fizice rezidente în România.

B) importul de bunuri mobile, precum și vânzarea acestora către beneficiari, în condițiile prevăzute la lit. A) de mai sus.

C) Prestările de servicii în favoarea persoanelor fizice și juridice prevăzute la lit. A de mai sus, și anume:

- a) prestările aferente bunurilor de natură imobiliară situate în România;
- b) transportul de persoane și de mărfuri când atât punctul de plecare, cât și cel de sosire se află pe teritoriul României;
- c) transportul pe parcurs intern al mărfurilor importate, când acesta nu a fost inclus în valoarea în vamă;
- d) serviciile prevăzute la cap. IV pct. 3, 4 și 5 din prezentele norme, cu excepția prestărilor accesorii transportului, legate direct de exportul mărfurilor sau de transportul internațional de persoane.

2. Cota redusă de 9%

9.3. Se aplică începând cu 1 ianuarie 1995 pentru:

- a) carne de animale și păsări domestice, inclusiv organe și măruntaie, vândute în stare proaspătă, ca produse și conserve;
- b) pește și produse din pește, inclusiv semiconserve și conserve, exclusiv icro;
- c) lapte, lapte praf și produse lactate;
- d) uleiuri și grăsimi comestibile;
- e) medicamente de uz uman și veterinar, substanțe farmaceutice, plante medicinale, aparatură de tehnică medicală și alte bunuri destinate exclusiv utilizării în scopuri medicale, chirurgicale, dentare sau veterinare.

3. Cota zero

Se aplică, potrivit prevederilor art. 17 lit. B din ordonanță pentru:

9.4. exportul de bunuri și prestările de servicii legate direct de exportul bunurilor, efectuate de agenții economici cu sediul în România.

Se consideră export livrările de bunuri efectuate de agenții economici cu sediul în România către beneficiari cu sediul în străinătate și care sunt transportate în afara teritoriului țării, cu îndeplinirea formalităților vamale pentru export.

Cota zero se aplică și prestărilor de servicii legate direct de exportul bunurilor, cum sunt:

- a) serviciile prestate de comisionari sau alți intermediari care intervin în operațiunile de export;
- b) serviciile prestate de agenții economici autorizați pentru certificarea calității produselor livrate la export, pentru eliberarea certificatelor de origine și a altor avize solicitate de exportator;
- c) transportul mărfurilor exportate la destinație în străinătate;
- d) prestările accesorii la transportul bunurilor exportate: încărcări-descărcări ale mijloacelor de transport, manipulări ale mărfurilor;
- e) închirierea mijloacelor de transport, inclusiv a celor dotate cu materiale necesare pentru protecția mărfurilor exportate;
- f) paza și depozitarea mărfurilor exportate;
- g) operațiunile de prezentare și ambalare a produselor destinate exportului;
- h) livrările de bunuri destinate aprovizionării navelor și aeronavelor care prestează transporturi internaționale de persoane și de mărfuri.

9.5. Prestatorii de servicii beneficiază de cota zero numai în condițiile în care prestarea se efectuează pe bază de documente prezentate de beneficiari din care să rezulte că operațiunile în cauză sunt direct legate de exportul de bunuri.

În cazul în care nu se îndeplinește condiția de mai sus, prestatorul facturează serviciile aplicând cota de 18%, urmând ca exportatorul să aplice prevederile art. 5 lit. b) din ordonanță.

9.6. Justificarea realității exportului se face cu:

- a) declarația vamală de export, vizată de organele vamale;
- b) documentele de transport internațional și, după caz, polița de asigurare și/sau de reasigurare, precum și cu alte documente specifice prestărilor efectuate în porturi, aeroporturi, gări și autogări.

9.7. Prestările de servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România, contractate cu beneficiarii din străinătate.

Se consideră export prestările de servicii efectuate de agenții economici cu sediul în România, în favoarea beneficiarilor cu sediul în străinătate și care sunt folosite în afara României, referitoare la:

- a) închiriere de bunuri mobile corporale;

b) cesiuni și concesiuni ale dreptului de autor, de brevete, de licențe, de mărci de fabrică și de comerț și alte drepturi similare;

c) servicii de publicitate, consulting, studii, cercetări și expertize, ca și furnizarea de informații în domeniul prelucrării automate a datelor;

d) serviciile de arhitectură, proiectare, studii, expertize și alte prestări ale agenților imobiliari, pentru bunurile imobiliare situate în străinătate;

e) reparațiile, transformările, întreținerea și alte prestări, efectuate la navele de comerț maritim sau pe fluvii internaționale, precum și la aeronave.

Sunt, de asemenea, supuse cotei zero:

9.8. prestările de servicii efectuate în porturi și aeroporturi, aferente navelor de comerț maritim și pe fluvii internaționale, precum și aeronavelor aparținând companiilor de transport străine;

9.9. transportul de marfă și de persoane, în și din porturile și aeroporturile din România, cu nave și aeronave românești, comandate de beneficiari cu sediul în străinătate;

9.10. reparațiile la mijloace de transport feroviar și rutier, mașini și utilaje tehnologice, contractate cu beneficiari din străinătate;

9.11. transportul internațional de persoane în și din străinătate, efectuat de agenții economici autorizați cu sediul în România.

Cota zero pentru transportul internațional auto de persoane se aplică numai dacă este efectuat cu autocare pe rute stabilite cu grafic de circulație aprobat și dacă durata acestuia pe parcurs extern depășește 24 de ore. Efectuarea transportului se dovedește cu documente oficiale de transport, precum și cu cele emise de prestatorii serviciilor de cazare, masă etc. din străinătate.

Cota zero se aplică și prestărilor de servicii legate direct de transportul internațional de persoane;

9.12. bunurile și serviciile în favoarea directă a misiunilor diplomatice, a oficiilor consulare și a reprezentanțelor internaționale interguvernamentale, acreditate în România, precum și a personalului acestora, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor pe bază de reciprocitate;

9.13. bunurile cumpărate din expozițiile organizate în România, precum și din rețeaua comercială, expediate sau transportate în străinătate de către cumpărătorul care nu are domiciliul sau sediul în România, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor;

9.14. bunurile și serviciile destinate realizării unor obiective pe teritoriul României cu finanțare directă asigurată din ajutoare sau împrumuturi nerambursabile acordate de guverne străine, de organisme internaționale, precum și de organizații nonprofit și de caritate, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor.

4. Cotele de 18% și 9%, recalculate

Cotele prevăzute de art. 17 din ordonanță se aplică asupra bazei de impozitare, determinată potrivit art. 13 din ordonanță, în care nu este cuprinsă taxa pe valoarea adăugată.

Pentru bunurile comercializate prin comerțul cu amănuntul (magazine comerciale, consignații, unități de alimentație publică sau alte unități care au relații directe cu populația), precum și pentru unele prestări de servicii (transport, poșta, telefon, telegraf etc.), prețurile sau tarifele practicate cuprind și taxa pe valoarea adăugată.

În aceste condiții, taxa pe valoarea adăugată se determină prin aplicarea unei cote recalculate asupra sumei obținute din vânzarea bunurilor și din prestarea serviciilor respective, astfel:

- $(18 : 118) \times 100 = 15,254$ pentru operațiunile supuse cotei de 18%;
- $(9 : 109) \times 100 = 8,257$ pentru operațiunile supuse cotei de 9%.

CAPITOLUL X**Regimul deducerilor**

10.1. Potrivit art. 18 din ordonanță, plătitorii de taxă pe valoarea adăugată au dreptul la deducerea taxei aferente bunurilor și serviciilor achiziționate, destinate realizării de:

- a) operațiuni supuse taxei pe valoarea adăugată conform art. 17 din ordonanță;
- b) bunuri și servicii scutite de taxa pentru care, prin lege, se prevede în mod expres exercitarea dreptului de deducere;
- c) acțiuni de sponsorizare, reclamă și publicitate, precum și pentru alte acțiuni prevăzute în lege, cu respectarea plafoanelor și destinațiilor prevăzute în legi.

10.2. Taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se stabilește ca diferență între valoarea taxei facturate pentru bunurile livrate și serviciile prestate și a taxei aferente intrărilor, dedusă potrivit prevederilor de mai sus.

Diferența de taxă în plus sau în minus se regularizează pe baza deconțurilor plătitorilor.

10.3. Bunurile și serviciile achiziționate pentru realizarea operațiunilor prevăzute la pct. 10.1. cuprind materiile prime și materialele, combustibilul și energia, piesele de schimb, obiectele de inventar și de natura mijloacelor fixe, precum și alte bunuri și servicii ce urmează a se reflecta în cheltuielile de producție sau, după caz, de circulație.

10.4. Nu poate fi dedusă, potrivit legii, taxa pe valoarea adăugată aferentă intrărilor referitoare la:

- a) bunuri și servicii destinate realizării de operațiuni scutite, pentru care legea nu prevede exercitarea dreptului de deducere;
- b) bunuri și servicii achiziționate de furnizor sau prestator în contul clientului și care apoi se decontează acestuia;
- c) servicii de transport, hoteliere, de restaurant și altele efectuate pentru activitatea de intermediere în turism și care sunt utilizate sau consumate de turiști;
- d) alte cheltuieli care nu au legătură directă și exclusivă cu activitatea agentului economic, cum ar fi cele pentru: distracție, divertisment, achiziționarea și întreținerea autoturismelor folosite pentru activități ce nu au drept scop obținerea de profit;
- e) bunuri și servicii aprovizionate pe bază de documente, care nu îndeplinesc prevederile legale privind taxa pe valoarea adăugată;
- f) bunuri pierdute pe timpul transportului, bunuri lipsă sau depreciate calitativ constatate la inventariere peste normele legale.

10.5. Exercițarea dreptului de deducere nu se face pentru fiecare operațiune în parte, ci pentru ansamblul operațiunilor realizate în cursul unei luni.

10.6. În situația în care un agent economic realizează atât operațiuni cu drept de deducere, cât și operațiuni fără drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă aprovizionărilor, dreptul de deducere se determină potrivit art. 20 din ordonanță, în raport cu participarea bunurilor și a serviciilor achiziționate la realizarea operațiunilor cu drept de deducere.

Operațiunile realizate de creșe, grădinițe și cluburi sportive nu se includ în decontul întocmit de unitatea pe lângă care sunt organizate.

Gradul de participare a bunurilor și a serviciilor achiziționate la realizarea operațiunilor cu drept de deducere se determină ca raport între suma reprezentând contravaloarea bunurilor livrate și a serviciilor prestate cu drept de deducere și totalul operațiunilor realizate, în condiții stabilite de Ministerul Finanțelor.

Vânzarea de deșeuri rezultate din activitatea industrială și de materiale recuperate din casări, dezmembrări, demolări de bunuri mobile și imobile destinate utilizării în scopuri productive nu se ia în calcul la determinarea gradului de participare prevăzut la alineatul precedent.

10.7. Pentru exercitarea dreptului de deducere, agenții economici plătitori de taxă pe valoarea adăugată sunt obligați:

- A. Să justifice prin documente legal întocmite cuantumul taxei. Documentele legale sunt:

- a) facturile, pentru bunurile și serviciile cumpărate de la furnizorii din țară;
- b) declarația vamală de import sau actul constatator al organelor vamale pentru importuri;
- c) documentul care confirmă achitarea taxei pe valoarea adăugată de către agentul economic, pentru operațiunile prevăzute la art. 8 din ordonanță;
- d) documentele specifice privind aplicarea taxei pe valoarea adăugată aprobate conform Hotărârii Guvernului nr. 768/1992.

Documentele aferente intrărilor de bunuri și servicii care nu sunt legate direct și exclusiv de activitatea agentului economic, precum și cele destinate folosirii în scop personal sau pentru a fi puse la dispoziția altor persoane fizice sau juridice în mod gratuit nu vor fi înscrise în jurnalul pentru cumpărări, iar taxa pe valoarea adăugată aferentă nu este deducibilă.

B. Să justifice că bunurile în cauză sunt destinate pentru desfășurarea activității agentului economic și sunt proprietatea acestuia.

10.8. Modalitățile de exercitare a dreptului de deducere sunt:

- a) prin reținerea din suma reprezentând taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii a taxei pe valoarea adăugată aferentă intrărilor;
- b) prin rambursarea de către organul fiscal a sumei reprezentând diferența dintre taxa aferentă intrărilor și taxa aferentă ieșirilor.

10.9. Termenele de regularizare cu bugetul de stat a diferențelor de taxă sunt următoarele:

A. Diferența rezultată potrivit art. 21 lit. a) din ordonanță, respectiv pct. 10.8. lit. a) de mai sus, se achită până la data de 25 a lunii următoare.

B. Diferența rezultată potrivit art. 21 lit. b) din ordonanță, respectiv pct. 10.8. lit. b) de mai sus, se rambursează în termen de maximum 30 de zile de la data depunerii decontului, a cererii de rambursare și a documentației justificative, la organul fiscal competent, pentru:

- a) operațiunile de export;
- b) societățile agricole constituite în baza Legii nr. 31/1990 și a Legii nr. 36/1991, indiferent de forma de organizare și titularul dreptului de proprietate;
- c) unitățile care prelucrează sezonier produse agricole vegetale;
- d) unitățile autorizate să efectueze operațiuni de contractare, achiziție și depozitare a produselor agricole vegetale;
- e) unitățile care livrează produsele sau prestează serviciile, prevăzute la pozițiile 1—5 din lista-anexă la ordonanță, pentru populație;
- f) redacțiile de ziar pentru taxa pe valoarea adăugată aferentă hârtiei de ziar;
- g) unitățile productive noi până la punerea în funcțiune, precum și cele care își re tehnologizează secțiile de producție.

C. Taxa pe valoarea adăugată deductibilă aferentă livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii în țară, cu excepțiile prevăzute la lit. B de mai sus, se compensează cu taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat în lunile următoare. În situația în care din deconturile întocmite pe o perioadă de 3 luni consecutiv sumele datorate bugetului de stat nu acoperă integral taxa deductibilă, diferența se rambursează de organul fiscal competent în termen de 30 de zile de la data depunerii decontului aferent lunii a treia și a cererii de rambursare.

10.10. Sumele sub 1.000.000 lei nu se rambursează, urmând a fi regularizate prin reportare în perioadele următoare.

10.11. După întocmirea documentației și prezentarea cererii de rambursare la organul fiscal competent, suma respectivă nu mai poate fi inclusă în decont și reținută din taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor sau serviciilor facturate în perioada următoare celei pentru care s-a solicitat regularizarea.

10.12. Nu beneficiază de rambursare în termenele de mai sus:

- agenții economici care nu au achitat facturile furnizorilor din care rezultă taxa pe valoarea adăugată deductibilă, solicitată la rambursare;
- agenții economici care justifică cererea de rambursare cu documente întocmite de furnizori sau prestatori neînregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată sau care nu au respectat obligațiile prevăzute la art. 25 lit. C. și D. din ordonanță.

10.13. În baza art. 24 din ordonanță se stabilesc următoarele cazuri în care organele Ministerului Finanțelor pot cere agenților economici garanții personale sau solidare, dacă rambursarea se face înainte de verificarea documentației:

- a) când suma de rambursat depășește 100 milioane lei, ca urmare a livrării produselor la export;
- b) când din documentația prezentată rezultă că s-a ajuns în situația de a solicita rambursarea diferenței de taxă pe valoarea adăugată, ca urmare a unor aprovizionări excesive sau de calitate necorespunzătoare sau nelivrării produselor sau serviciilor prestate;
- c) când din verificări au rezultat abateri de la prevederile legii cu privire la obligațiile plătitorilor.

Garanțiile vor fi constituite de către agenții economici din bunuri și din alte valori, până la nivelul sumelor solicitate a fi rambursate.

Organele fiscale sunt obligate să verifice corecta determinare a sumelor rambursate și să regularizeze eventualele diferențe.

CAPITOLUL XI

Obligațiile plătitorilor

A. Cu privire la înregistrarea la organele fiscale

11.1. Agenții economici nou-înființați vor fi luați în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată pe baza declarației depuse conform Hotărârii Guvernului nr. 224/1993, în vederea atribuirii codului fiscal. Organele fiscale vor remite agenților economici care au declarat o cifră de afaceri de peste 10 milioane lei pe 12 luni, în termen de 15 zile de la data primirii declarației, înștiințarea de luare în evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată concomitent cu transmiterea codului fiscal.

11.2. Agenții economici care în cursul anului au depășit plafonul de scutire prevăzut la art. 6 lit. A.i) 12 din ordonanță sunt obligați să solicite luarea în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

Cererea se depune la organul fiscal care a atribuit codul fiscal, până la data de 15 a lunii următoare celei în care plafonul a fost depășit, conform modelului stabilit de Ministerul Finanțelor.

În cazul în care cererea de luare în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată se prezintă în luna în care s-a depășit plafonul de scutire, luarea în evidență se va face începând cu data de 1 a lunii următoare celei în care organele fiscale au primit cererea.

11.3. Pentru agenții economici care, potrivit legii, îndeplinesc condițiile de plătitori de taxă pe valoarea adăugată, nu au depus cerere de luare în evidență și nu au îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 25 lit. B, C și D din ordonanță, organele fiscale vor proceda astfel:

a) vor stabili taxa datorată bugetului de stat prin diferența dintre taxa pe valoarea adăugată deductibilă determinată potrivit legii, pe baza documentelor legale primite de la furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii, și taxa colectată aferentă bunurilor livrate și serviciilor prestate. În cazurile prevăzute de ultimul alineat al art. 32 din ordonanță, taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat se va stabili prin estimare;

b) vor calcula majorările legale pentru întârzierea plății și vor aplica amenzile contravenționale prevăzute de lege.

11.4. Pentru agenții economici care, potrivit legii, au devenit plătitori prin depășirea plafonului de scutire și, care, deși nu au depus cererea de luare în evidență ca plătitori, au respectat obligațiile prevăzute de art. 25 lit. B și C din ordonanță, organele fiscale vor proceda astfel:

a) vor accepta deconturile prezentate;

b) îi vor lua în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată;

c) vor aplica amenzile contravenționale pentru fapta prevăzută de art. 36 lit. a) din ordonanță.

11.5. Agenții economici care realizează exclusiv operațiuni scutite, fără drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată aferentă aprovizionărilor, nu vor fi înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

11.6. Agenții economici care efectuează operațiuni comerciale atât cu bunuri și servicii scutite, cât și cu bunuri și servicii impozabile din punct de vedere al taxei pe valoarea adăugată, devin plătitori de taxă pe valoarea adăugată în funcție de volumul total al cifrei de afaceri declarate sau realizate la unitățile centrale, inclusiv la subunități.

11.7. La încetarea activității, agenții economici sunt obligați să solicite, în termen de 15 zile de la data actului legal în care consemnează situația respectivă, scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, concomitent cu depunerea declarației prevăzute la art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993.

B. Cu privire la întocmirea documentelor de vânzare

11.8. Persoanele fizice și juridice care realizează operațiuni impozabile sunt obligate să consemneze livrările de bunuri și prestările de servicii în facturi sau în documente specifice aprobate în condițiile prevăzute la art. 26 din ordonanță și în Hotărârea Guvernului nr. 768/1992.

Pentru bunurile livrate cu aviz de însoțire, furnizorii sunt obligați ca în termen de 3 zile lucrătoare de la data livrării să emită facturi și să le transmită clienților.

11.9. În baza prevederilor art. 25 lit. B din ordonanță, sunt scutiți de obligația emiterii unei facturi agenții economici care realizează următoarele operațiuni impozabile:

a) transport cu taximetre, precum și transport de persoane pe bază de bilete de călătorie și abonamente;

b) vânzări de bunuri și prestări de servicii pentru populație pe bază de documente fără nominalizări privind cumpărătorul;

c) vânzări de bunuri și prestări de servicii consemnate în documentele specifice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 768/1992.

La cererea cumpărătorilor, agenții economici prevăzuți la lit. a) și b) au obligația de a emite chitanțe fiscale.

11.10. Pentru avansuri, furnizorii de bunuri și prestatorii de servicii sunt obligați să emită facturi. Se exceptează agenții economici care beneficiază și de excepțiile prevăzute la cap. VII pct. 7.5. lit. c) din prezentele norme.

C. Cu privire la evidența operațiunilor

11.11. Să organizeze gestionarea, evidența și utilizarea documentelor privind taxa pe valoarea adăugată, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 768/1992, și să țină în mod regulat evidența contabilă potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991 și a normelor de aplicare a acesteia.

11.12. Să întocmească și să depună lunar la organul fiscal, până la data de 25 a lunii următoare, decontul privind taxa pe valoarea adăugată. Formularul se procură de la organul fiscal, se completează cu toate datele solicitate, se semnează de persoanele autorizate și i se aplică ștampila care angajează agentul economic.

Agenții economici plătitori de taxă pe valoarea adăugată sunt obligați să depună deconturi în fiecare lună, indiferent dacă au realizat sau nu operațiuni ori dacă suma de plată sau de rambursat este zero.

11.13. Să furnizeze organelor fiscale toate informațiile și documentele necesare stabilirii taxei pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor efectuate, atât la sediul principal, cât și la subunități.

11.14. Să atribuie subunităților, înregistrate în baza art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 224/1993, calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată numai dacă subunitățile respective au asigurate condiții pentru respectarea art. 25 din ordonanță și numai în condițiile obținerii avizului organului fiscal la care sunt înregistrați ca plătitori.

D. Cu privire la plata taxei pe valoarea adăugată

11.15. Să achite taxa datorată potrivit decontului întocmit, lunar, până la data de 25 a lunii următoare, prin virament, cec sau numerar la organul fiscal la care s-a înregistrat ca plătitor sau la banca comercială, după caz.

11.16. În cazul locațiilor de gestiune, taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii se plătește de locatar, dacă acesta are calitatea de plătitor de taxă pe valoarea adăugată.

În cazul în care locatarul este o persoană fizică sau juridică neînregistrată ca plătitor, taxa pe valoarea adăugată se plătește de către locator.

Sumele încasate de locator reprezentând contravaloarea locației de gestiune nu se supun taxei pe valoarea adăugată.

11.17. Pentru operațiunile realizate pe bază de contracte de asociere, drepturile și obligațiile prevăzute de reglementările legale privind taxa pe valoarea adăugată revin agentului economic care conduce evidența contabilă, potrivit legii.

Repartizarea profitului între asociați nu se supune taxei pe valoarea adăugată.

11.18. Să achite taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor din import la organul vamal, conform regimului în vigoare privind plata taxelor vamale.

11.19. Taxa pe valoarea adăugată se determină de către importator inclusiv pentru bunurile exceptate de taxa vamală și se înscrie în declarația vamală de import care se prezintă organului vamal. Taxa achitată se confirmă prin semnătură și ștampilă care angajează organul vamal.

11.20. Ministerul Finanțelor poate aproba ca taxa pe valoarea adăugată aferentă importurilor de mașini și utilaje tehnologice destinate investițiilor productive, precum și materiilor prime și materialelor destinate producției să fie inclusă în decontul lunar și supusă aceluiași reglementări ca și taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor livrate și serviciilor prestate.

Aprobarea se dă anual, la cererea importatorilor, în condițiile stabilite prin normele metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor.

11.21. Pentru mărfurile din import aflate sub regim vamal care suspendă temporar încasarea taxelor vamale, importatorul sau reprezentantul acestuia este obligat să garanteze și plata taxei pe valoarea adăugată. Ministerul Finanțelor poate acorda scutiri de la garantarea plății taxei pe valoarea adăugată, conform regimului în vigoare pentru plata taxei vamale.

11.22. Pentru materiile prime, materialele și accesoriile trimise de clienții externi, în vederea executării de comenzi de export pentru aceiași clienți, nu se va calcula taxa pe valoarea adăugată și nu se va solicita garanție pentru aceasta.

La constatarea schimbării destinației bunurilor respective, organele vamale vor sesiza organele fiscale teritoriale competente pentru a lua măsuri potrivit prevederilor legale în vigoare.

11.23. Să achite taxa pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat concomitent cu declarația înaintată organului fiscal pentru scoaterea din evidență ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată în termenul reglementat prin art. 25 lit. A. b) din ordonanță.

CAPITOLUL XII

Dispoziții finale

12.1. Formularele tipizate comune și specifice în legătură cu aplicarea taxei pe valoarea adăugată sunt cele aprobate conform Hotărârii Guvernului nr. 768/1992.

12.2. Corectarea erorilor de înregistrare în evidență se va face conform prevederilor Regulamentului de aplicare a Legii contabilității nr. 82/1991, iar corectarea taxei pe valoarea adăugată facturată eronat prin emiterii unei noi facturi, în roșu, pentru sumele ce urmează a fi scăzute, și în negru, pentru cele de adăugat. Noile facturi se emit conform Precizărilor nr. 4175/1/1993 ale Ministerului Finanțelor, se înregistrează în jurnale și se reflectă în deconturile întocmite de furnizor și beneficiar pentru luna în care a avut loc corectarea.

12.3. Conform art. 31 din ordonanță, taxa pe valoarea adăugată se aplică pentru toate livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate după intrarea în vigoare a ordonanței, indiferent de data încheierii contractelor, executării produselor sau prestării serviciilor.

12.4. Produsele livrate și serviciile prestate până la data introducerii taxei pe valoarea adăugată, justificate cu documente de expediție și transport, procese-verbale de recepție sau alte documente similare din care să rezulte că livrarea și, respectiv, prestarea s-au efectuat anterior aplicării ordonanței, vor fi facturate potrivit metodologiei legale în vigoare la data efectuării operațiunilor respective.

12.5. Impozitul pe circulația mărfurilor cuprins în valoarea materiilor prime, a materialelor și utilajelor aflate în stoc sau încorporate în producția neterminată, semifabricate, în produse finite sau mijloace fixe existente în unitățile producătoare la data aplicării ordonanței, nu este deductibil din taxa pe valoarea adăugată datorată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate după această dată.

Bunurile aflate pe drum, expediate și facturate de furnizori înainte de data introducerii taxei pe valoarea adăugată și recepționate de beneficiari după această dată, se consideră în stoc la beneficiari și urmează reglementările prevăzute la alineatul precedent.

12.6. Pentru produsele exportate se va restitui impozitul pe circulația mărfurilor, potrivit autorizării și metodologiei în vigoare până la data aplicării taxei pe valoarea adăugată.

12.7. Impozitul pe circulația mărfurilor cuprins în facturi sau în documente legal aprobate, emise dar neîncasate la data aplicării taxei pe valoarea adăugată, se varsă la bugetul de stat potrivit metodologiei în vigoare la data efectuării operațiunilor respective.

12.8. Sumele rămase de încasat la data aplicării ordonanței, pentru livrări de bunuri și prestări de servicii cu plata în rate, nu se supun taxei pe valoarea adăugată la termenele scadente după intrarea în vigoare a ordonanței.

12.9. Avansurile încasate de furnizori și prestatori până la data introducerii taxei pe valoarea adăugată se impozitează potrivit reglementărilor în vigoare existente la data efectuării operațiunilor respective, urmând ca la facturarea bunurilor livrate și a serviciilor prestate baza de impozitare să se diminueze corespunzător.

12.10. Prețurile de cumpărare aferente mărfurilor existente în stoc la data introducerii taxei pe valoarea adăugată vor fi corectate de către agen-

ții economici din rețeaua comercială, plătitori de taxă pe valoarea adăugată, prin eliminarea impozitului pe circulația mărfurilor cuprins în facturile emise de furnizori.

Corectarea prețurilor și regularizarea diferențelor se efectuează potrivit Precizărilor nr. 4175/1/1993, emise de Ministerul Finanțelor.

12.11. Taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor achiziționate, existente în stoc la 31 decembrie 1994 și destinate realizării produselor care se supun cotei de 9%, urmează regimul de deducere prevăzut în art. 18 din ordonanță.

Taxa pe valoarea adăugată aferentă obiectivelor de investiții care au fost puse în funcțiune în anul 1994, precum și obiectivelor a căror execuție continuă și după 31 decembrie 1994 se recalculează corespunzător noului regim de impozitare aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 33/1994, iar diferențele se regularizează prin decontul întocmit pentru luna ianuarie 1995 sau, după caz, la punerea în funcțiune a obiectivelor.

12.12. Art. 32—34 din ordonanță reglementează dreptul organelor fiscale de a controla modul în care se respectă prevederile normelor legale privind determinarea taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat și de a calcula majorări pentru plățile cu întârziere.

În situațiile prevăzute la art. 32 ultimul alineat din ordonanță, organele fiscale sunt autorizate să procedeze la stabilirea taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat prin estimare. Estimarea se face ținându-se seama de volumul activității din perioada precedentă și prin comparație cu taxa pe valoarea adăugată datorată de alți agenți economici cu profil similar.

Organele fiscale pot compensa sumele cuvenite a fi rambursate cu taxa pe valoarea adăugată datorată și neplătită din deconturile lunilor anterioare. Majorările de întârziere se calculează începând cu prima zi lucrătoare după expirarea termenului legal de plată și până la data depunerii decontului din care rezultă sumele de rambursat, verificat de organele fiscale.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

privind aprobarea Listei produselor provenite din import scutite de taxa pe valoarea adăugată și a celor supuse taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9%, pe poziții tarifare corespunzătoare Tarifului vamal de import al României

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 449/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor,
în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 33/1994 referitoare la perfecționarea unor reglementări privind taxa pe valoarea adăugată,
emite următorul ordin:

Articol unic. — Se aprobă Lista produselor provenite din import scutite de taxa pe valoarea adăugată și a celor supuse taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9%, pe poziții tarifare corespunzătoare Tarifului vamal de import al României, prevăzută în anexa la prezentul ordin.

Ministru de stat, ministrul finanțelor,

Florin Georgescu

LISTA

produselor provenite din import scutite de taxa pe valoarea adăugată și a celor supuse taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9%, pe poziții tarifare corespunzătoare Tarifului vamal de import al României

I. Bunuri provenite din import, scutite de taxa pe valoarea adăugată:

1. Cărți: 4901.99.00; 4903.00.00
2. Ziare: 4902.10.00; 4902.90.10; 4902.90.30; 4902.90.90
3. Pâine: 1905.90.30
4. Proteze și produse ortopedice: 9021.11.00; 9021.19.10; 9021.19.90; 9021.21.10; 9021.21.90; 9021.29.10; 9021.29.90; 9021.30.10; 9021.30.90; 9021.40.00; 9021.50.00; 9021.90.10; 9021.90.90.

II. Bunuri provenite din import supuse taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9%:

1. Carne de animale și păsări domestice, inclusiv organe și măruntaie, vândute în stare proaspătă, ca produse și conserve: 02.01, 02.02, 02.03, 02.04, 0205.00, 02.06, 02.07, 02.08*), 02.09, 02.10, 16.01, 16.02.
2. Pește și produse din pește, inclusiv semiconserve și conserve, pozițiile: 03.01, 03.02**), 03.03**), 03.04, 03.05**), 16.04**).
3. Lapte, lapte praf și produse lactate: 04.01, 04.02, 04.03, 04.04, 0405.00, 0406.10.

4. Uleiuri și grăsimi comestibile: 1501.00, 1502.00, 15.04, 1506.00.00, 15.07, 15.08, 15.09, 1510.00, 15.11, 15.12, 15.13, 15.14, 15.15, 15.16, 15.17, 1518.00.

5. Medicamente de uz uman și veterinar, substanțe farmaceutice, plante medicinale, aparatură tehnică medicală și alte bunuri destinate exclusiv utilizării în scopuri medicale, chirurgicale, dentare sau veterinare:
 - 30.01, 30.02, 30.03, 30.04, 30.05, 30.06;
 - 29.36, 29.37, 29.38, 29.39, 2940.00, 29.41;
 - 12.11***);
 - 90.18, 90.19, 9020.00****), 90.22*****), 94.02*****).

În toate cazurile în care se solicită scutirea de taxa pe valoarea adăugată sau cota recusă a acesteia, este obligatorie descrierea detaliată a bunurilor în ceea ce privește conținutul, modul de prezentare, destinația corespunzătoare Tarifului vamal de import al României și prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 33/1994.

*) Din această poziție tarifară va fi supusă taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9% numai carnea și organele comestibile provenite de la iepuri de casă (0208.10.11; 0208.10.19) și de la porumbi (0208.90.10);

**) Din aceste poziții tarifare nu vor fi supuse taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9% icrele încadrate la următoarele subpoziții: 0302.70.00; 0303.80.00; 0305.20.00; 1604.30.10; 1604.30.90.

***) În cadrul poziției tarifare 12.11 se va aplica taxa pe valoarea adăugată în cotă de 9% numai pentru plantele folosite în medicină și nu pentru cele folosite în parfumerie sau ca insecticide.

****) În cadrul poziției tarifare 9020.00 nu se va aplica taxa pe valoarea adăugată în cotă de 9% pentru aparate respiratorii și măști de gaze (excluzând părțile acestora), destinate aeronavelor civile (9020.00.10)

*****) În cadrul poziției tarifare 90.22 se va aplica taxa pe valoarea adăugată în cotă de 9% numai pentru bunurile cu destinație medicală, chirurgicală, stomatologică, veterinară.

*****) În cadrul poziției tarifare 94.02 nu se va aplica taxa pe valoarea adăugată în cotă de 9% pentru scaune sau fotolii pentru frizerie, coafură, care se pot roti, înclina sau ridica, precum și pentru părți ale acestor articole.

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

pentru aprobarea Normelor metodologice privind corectarea prețurilor de cumpărare a unor mărfuri existente în stoc la 31 decembrie 1994, al căror regim privind taxa pe valoarea adăugată a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 33/1994

Ministru de stat, ministrul finanțelor,
în baza Hotărârii Guvernului nr. 449/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor,
având în vedere Ordonanța Guvernului nr. 33/1994 referitoare la perfecționarea unor reglementări privind taxa pe valoarea adăugată,
emite următorul ordin:

1. Se aprobă Normele metodologice privind corectarea prețurilor de cumpărare a unor mărfuri existente în stoc la 31 decembrie 1994, al căror regim privind taxa pe valoarea adăugată a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 33/1994.

2. Direcția generală a impozitelor indirecte, Direcția generală de reglementare și administrare a monopolurilor și direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene și a municipiului București vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministru de stat, ministrul finanțelor,

Florin Georgescu

București, 29 decembrie 1994.

Nr. 1.666.

NORME METODOLOGICE

privind corectarea prețurilor de cumpărare a unor mărfuri existente în stoc la 31 decembrie 1994, al căror regim privind taxa pe valoarea adăugată a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 33/1994

1. În vederea menținerii prețurilor cu amănuntul, în vigoare la data de 31 decembrie 1994, la produsele scutite de taxa pe valoarea adăugată conform art. 6 lit. A. i) 11 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992, republicată, și care începând cu data de 1 ianuarie 1995 se vor supune cotei reduse de 9%, agenții economici din rețeaua comercială vor corecta prețurile de cumpărare ale mărfurilor rămase în stoc la data de 31 decembrie 1994 prin eliminarea taxei pe valoarea adăugată cuprinsă în acestea.

2. Mărfurile supuse prevederilor de mai sus sunt:

a) carnea de animale și păsări domestice, inclusiv organe și măruntaie, pește, exclusiv icre, vândute în stare proaspătă sau care au fost supuse unor operațiuni prin care se urmărește exclusiv conservarea calității;

b) lapte de consum și lapte praf;

c) ulei comestibil de floarea-soarelui și soia;

d) unt;

e) medicamente de uz uman și veterinar, inclusiv substanțe farmaceutice și plante medicinale.

3. Corectarea prețurilor se va face numai pentru stocurile de mărfuri aprovizionate după data introducerii taxei pe valoarea adăugată, respectiv 1 iulie 1993.

4. Cantitățile rămase în stoc la finele zilei de 31 decembrie 1994 se determină pe bază de inventar și se consemnează în liste de inventariere potrivit normelor elaborate în baza Legii contabilității nr. 82/1991.

5. Corectarea prețurilor de cumpărare ale mărfurilor existente în stoc la data de 31 decembrie 1994 prin eliminarea taxei pe valoarea adăugată se face aplicând cota de 9% recalculată, respectiv 8,257%. Agenții economici care comercializează un număr mare de sortimente de mărfuri pot efectua corectarea prețurilor prin aplicarea cotei de 8,257% asupra valorii rezultate din listele de inventariere pe grupe de mărfuri sau, după caz, pe total gestiune.

6. Suma rezultată ca urmare a corectării prețurilor, în condițiile de mai sus, se înregistrează în luna ianuarie 1995 în contul contabil 4426 „T.V.A. deductibilă” prin creditarea contului 371 „Mărfuri” și se va înscrie în decontul de T.V.A. aferent lunii ianuarie 1995.

7. Prețurile cu amănuntul în vigoare la 31 decembrie 1994 nu se vor modifica ca urmare a aplicării taxei pe valoarea adăugată în cotă de 9%. În acest sens, taxa pe valoarea adăugată aferentă vânzărilor de mărfuri din stoc, efectuate după data de 1 ianuarie 1995, se determină prin aplicarea cotei recalculate de 8,257% asupra prețurilor cu amănuntul, se înregistrează în contul 4427 „T.V.A. colectată” și se reflectă în decontul aferent lunii în care s-a efectuat vânzarea.

8. În scopul menținerii nemodificate a prețurilor cu amănuntul, în vigoare la data de 31 decembrie 1994, pentru produsele existente în stoc la agenții economici producători și prețurile cu ridicata negociate în vigoare la aceeași dată, se vor diminua aplicând taxa pe valoarea adăugată în cotă de 9% recalculată, respectiv 8,257%. Prețurile astfel stabilite constituie baza de impozitare pentru determinarea taxei pe valoarea adăugată, conform art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992.

9. Prețurile cu amănuntul la produsele existente în stoc la 31 decembrie 1994 pentru care, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 33/1994, cota de taxă pe valoarea adăugată se reduce de la 18% la 9% și anume: produse din carne, conserve din carne, semiconserve și conserve din pește, produse lactate, grăsimi comestibile, aparatură de tehnică medicală și alte bunuri destinate exclusiv utilizării în scopuri medicale, chirurgicale, dentare sau veterinar nu pot fi majorate, iar influențele favorabile din reducerea taxei pe valoarea adăugată se vor reflecta în rezultatele financiare ale agenților economici.

10. Prețurile aferente mărfurilor achiziționate după data de 1 ianuarie 1995 se vor negocia conform legii, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, conform art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992.

La produsele la care agenții economici producători negociază cu beneficiarii și prețurile cu amănuntul, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 729/1994, se va ține seama de noua cotă de taxă pe valoarea adăugată, care conduce la reducerea prețurilor.

11. Agenții economici care nu au fost înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată ca urmare a realizării exclusiv de vânzări de mărfuri scutite de taxa pe valoarea adăugată vor fi luați în evidență de organele fiscale ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată pe baza cererii depuse de aceștia.

Agenții economici care nu au fost înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată datorită realizării unei cifre de afaceri de sub 10 milioane lei vor aplica prevederile prezentelor norme numai în condițiile înregistrării ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată prin opțiune.

Cererile de luare în evidență ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată vor fi prezentate de agenții economici cel mai târziu până la data de 15 ianuarie 1995, iar aprobarea se va da începând cu data de 1 ianuarie 1995.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, Calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sectorul 5, cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București, Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, Str. Jiului nr. 163, sectorul 1, telefon 668.55.58.